

Nya Åland

19 MAJ 2009 NR 103 PRIS 1,20 €

Finansministern lovar bättre samarbete

NYHETER. Ålands röst skall i ett tidigt skede bli hörd i alla finansfrågor som är viktiga för landskapet. Det lovar finansminister Jyrki Katainen som besökte Åland i går.

Men någon plats i dubbelbeskattningskommittén blir det inte helt enkelt för att en sådan kommitté inte existerar.

SIDAN 17

Nya Föglöfärjan i trafik tidigast i mitten av juli

Kaos väntas - nu söker trafikavdelningen andra alternativ

NYHETER. I slutet av förra veckan fick trafikminister **Runar Karlsson** (C) en riktig kalldusch: Nya Föglöfärjan blir så försenad att leveransen kan ske först efter midsommar.

Det innebär att fartyget kan sättas i trafik allra tidigast 15 juli, alltså när halva högsä-

songen har passerat, troligen ännu senare.

– Trafikavdelningen håller som bäst på att se vilka alternativa lösningar som finns, säger ministern som hoppas att privata reservfärjan Lotta II är tillgänglig också i sommar vid sidan av Knipan.

I Föglö befarar man kaos. Trafiken ökar

varje sommar, och redan nu händer det titt och tätt att bilar lämnas kvar på kajen.

Varvet i Litauen har dryga böter att vänta för förseningen. Fram till sista maj – det datum som gällt tills nyligen – uppgår bötesbeloppet till cirka 450.000 euro.

SIDAN 4

Ålänning i bombdrama

NYHETER. Markus Ekholm från Mariehamn var i slutet på mars i år i mitten av ett bombdrama. Ute i en förort till Dublin, där han bor, kom en dag ett stort polisuppbåd och evakuerade hela området.

– Inom ett par timmar hade de stängt av vår väg och ett antal andra bilar hade anlänt samt en stor skåpbil. Män i speciella bomb-säkra kläder steg sedan ur skåpbilen, berättar Ekholm.

Det stod senare klart att fem rörbomber, vanligen förekommande hos terrorister, hittats.

SIDAN 3

Bi-inkomster gynnar Åland

HUSDJUR. Totto Eckermans bin har fullt upp. I sommar samlar de ungefär femton kilo honung per samhälle och säsongen har knappt börjat. Bin är insekter med sofistikerade vanor: de tempererar själva sin kupa under vintern, de bajsar samfällt utomhus en solig vårvinterdag och tipsar varandra om schyssta blommar genom att dansa.

Bina aktiverar sig för säsongen då sälgen blommar. Just nu är det fullt upp i kuporna. Biodlaren Totto Eckerman har ungefär hundra samhällen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Ungefär 70 procent av allt vi äter har vi att tacka bina och deras pollinering för.

– Förra året såldes åländska äpplen för två miljoner euro. Utan att överdriva har vi att tacka bina för en halv miljon euro. Utan pollinering växer bara små äpplen och de är osäljbara, säger Totto Eckerman.

SIDORNA 10-11

Ålänningar blir utlänningar?

NYHETER. Från och med hösten 2010 kan ålänningar bli tvungna att söka in inom en internationell kvot när de ansöker om studieplats i Sverige. Enligt landskapsregeringen finns det risk för att reformen gör det svårare för ålänningar att få studieplats.

SIDAN 5

En av tio. Bara en av tio döda i krig är soldat. Resten är civila. I går genomfördes en tyst protest på Torggatan. Foto: STEFAN ÖHBERG

Symbolisk gest för civila offer

NYHETER. Nittio av hundra dödsoffer i krig är civila. Bara tio är soldater. Det visar att krigets regler inte respekteras.

Det var orsaken till att Röda korsets Ålandsdistrikt genomförde en tyst demonstration på Torggatan i går. Studerande på yrkesskolans

samhälleliga och sociala linje la sig ner i en tyst protest mitt på gatan under tio minuter. Också några andra gjorde ungdomarna sällskap.

– Nästan alla länder i världen har undertecknat Genèvekonventionerna som har

kommit till för att skydda civilbefolkningen i krig. Ändå är bara en av tio döda soldat, säger Ålandsdistriktets verksamhetsledare **Andreas Karlsson**.

Just nu pågår krig i fler än 30 länder i världen.

SIDAN 2

kultur

8

Victor Westerholms "Sommarkvällen på Eckerö" ropades in till Åland på Bukowskis vårauktion.

familjen

6

"Jag seglade med surdegen i båten en hel sommar"

LIVSMEDELSKEMISTEN NILS OLOF SUNDBLOM I PRATSTUNDEN.

sport

14

"Det är nog drömjobbet."

DANIEL NORRMÉN DEBUTERAR SOM EXPERT I SPORTMAGASINET PÅ ÅLAND 24.

åland 24 i kväll

I kvällens Sportmagasinet träffar vi Åland Uniteds tränare **Robert Dahlin**. Programmet handlar även om IFK:s match mot MyPa.

BOR DU PÅ HYRA? VI FINNS FÖR DIG!

Ålands Hyresgästförening r.f.

MEDLEM?
RING 17680!
tis & tor 9-20

Manifestation på Torggatan igår

I krig är de flesta offer civila

Bara en av tio som dör i krig är soldat – de nio övriga är civila.

Detta synliggjorde Röda korset igår med en tyst demonstration på Torggatan i Mariehamn.

Just nu pågår krig i nästan 40 av länderna på jorden, och Röda korset ville genom manifestationen fästa allmänhetens uppmärksamhet på att även krig har regler som måste följas.

Röda korsets Ålandsdistrikt fick hjälp av årskurs 2 på yrkesskolans samhällsliga och sociala linje med att iscensätta förhållandet mellan soldater och civila dödsoffer i krig. Många ungdomar, förstärkta med ett par förbipasserande som också ville delta, la sig ner mitt på gågatan som om de vore döda. Bara en av dem var klädd i soldatuniform.

Regler för skydd

Manifestationen har genomförts på många håll i landet. Denna gång var den första för Ålandsdistriktet.

–Det finns regler som krigförande länder måste följa för att skydda civila, betonar distriktets verksamhetsledare **Andreas Karlsson**.

Den internationella humanitära rätten stadgar att attacker mot civila mål i ett krig alltid är fel. Trots det är alltså 90 procent

En av tio. Bara en av tio dödade i krig är soldat - alla de övriga är civila, främst kvinnor och barn. Enligt gällande regler måste civila skyddas.

av alla krigsoffer civila. Bara 10 procent är soldater.

Susanne Lehtinen, socialdirektör i Mariehamn, stannade till för att ta emot den informationslapp som delades ut och för att begrunda budskapet.

–Det är jättebra att på det här tydliga sättet visa att de flesta krigsoffer är civila. Jag skulle kunna tänka mig att delta eftersom det är en viktig sak, men nu har jag bråttom tillbaka till jobbet så jag hinner inte.

"En bra grej"

Julia Lindfors och **Sofie Andersson** var två av studerandena som låg på gatan.

–Vi tyckte att manifestatio-

nen var en bra grej och ett enkelt sätt att hjälpa.

Under de tysta minuterna tänkte Julia på anhöriga till alla civila offer.

–I krig kan vem som helst dö när som helst. Det kan vara ett barn som är på väg hem från skolan som blir ett offer.

Via skolan följer de med en stor del av världshändelserna.

–Man kan delta aktivt mot krig – skicka pengar, jobba som volontär, ha fadderbarn. Det finns många sätt att hjälpa. Man måste bara börja någonstans.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Tyst demonstration. Med devisen "Även krig har regler" synliggjorde ungdomar och andra de civila offrens dominans i de krig som pågår i världen. Röda korsets Ålandsdistrikt arrangerade manifestationen.

Fakta/Genèvekonventionerna

■ Genèvekonventionerna från 1949 och dess tilläggsprotokoll från 1977 och 2005 bildar kärnan i den internationella humanitära rätten.

■ Konventionerna bygger på principen om respekt för livet och därför är handlingar som mord, våld, tortyr samt förnedrande behandling förbjudna.

■ Konventionerna föddes på Röda korskommitténs initiativ och Röda korset övervakar att de efterföljs.

■ Nästan alla länder i världen har undertecknat konventionerna som stadgar att även fienden måste behandlas mänskligt. Lika behandling ska garanteras alla, oberoende

de av vilken sida man står på.

■ Genèvekonventionerna skyddar offren i krig och väpnade konflikter. De ska sträva efter att mildra lidandet i krig.

■ Konventionerna skyddar sårade och sjuka soldater, krigsfångar och civilbefolkningen.

(Källa: Röda korsets hemsida)

Helårs erbjudanden

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

Bil Macken
Strandgatan 3, Tel: 02 620

-20% rabatt
på alla biltvättar

BYGG VARUHUSET

50% rabatt
på handtag

vid köp av inner- och ytterdörrar från lagret.

BÅT & FRITIDS VARUHUSET

5 liter
miljöbensin

vid köp av en motordriven gräsklippare eller motorsåg.

-10% på alla
inköp och
övernattnings

Gäller ej på alkohol och ej caféets kupongerbidanden

FOTO

2€ rabatt
på 3-pack kinofilm
200/24 eller 400/24

MARIEHAMNS BOKHANDEL

-15% på
bygg-, hand-, arbets-,
heminrednings- och
trädgårdsböcker

15 % Rabatt
på Fotoböcker
Gäller vid uppvisande av
Nyan kortet!

Ladda ner programmet via:
mtryck.ax
MARIEHAMNS TRYCKERI AB

Följ instruktionerna och gör
din egen fotobok!

matt.huset

-10% på
sortimentet

Ej gångmattor, rea-
eller beställningsvaror

MEDICINA FUTURA

SCIO-terapi:
Förstagångsundersökning
(värde 120€) gratis vid
köp av 10-serie

NIMIX
KAJAKUTHYRNING

-10% rabatt
på uthyrning

60 ÅR
1948-2008

Åländskt producerade trävaror
från Önningsby såg

15% + 2%
kassarabatt

Rundbergs Bil & Service

Biluthyrning
-15% rabatt
på ordinarie pris

SEABORN

- Vackra och utvalda föremål till Ditt hem -

10% rabatt
på hela sortimentet

Lemlandsboken
Familjer och gårdar
i Lemland

50€ rabatt
(ord.pris 270 €)

SkogsjöMedia
Ring tel.21204

Solbacka mycken

-15% på alla inköp
hos oss i Skeppsvik.

Ring på, 38 021,
så att vi är hemma

Therese Broderi

-10% på
alla inköp
(ordinarie pris)

colorama
Färghuset

-20% rabatt
på penslar vid köp av färg

ZOO ligan

Alla hund och kattbäddar
-15% rabatt

Nya Åland

30% rabatt
vid annonsering.

Undanbedes, tack,
födda och förlövade

Nya Åland

GRATIS EXTRA
TIDNING
vid sjukhusvistelse.

Max 1 mån/gång.
Gäller Åland, Finland och Sverige

Nyankortet är fyllt av
**erbjudanden, upp-
levelser och annat
matnyttigt.**

Helårserbjudandena kan du utnyttja så många gånger du vill under året och de gäller mot uppvisande av Nyankortet.

Med Nyankortet kan du också deta i utlottningen av biljetter och få rabatter på många olika evenemang under året.

eNyan

Du loggar också in på **eNyan** med de koder som finns på kortet. Då kan du läsa och söka i tidningar och temabilagor sedan mars 2006.

Som trogen prenumerant läser du hela Nya Åland på nätet var du än befinner dig i världen,
helt utan kostnad.

Rekrytering på finska. Alla som söker jobb på FPA måste göra det via den nya rekryteringssajten. Men då krävs det att man kan finska, någon svensk sida finns inte.

FPA rekryterar på finska

Folkpensionsanstalten missköter sin rekrytering på svenska. Det rapporterade Yle i fredags.

Sedan hösten 2008 har FPA ett nytt nätbaserat rekryterings-system. Den som vill söka jobb på FPA ska registrera sig som arbetssökande på hemsidan. Men det går endast att göra på finska.

Direktör **Mikael Forss** säger till Yle att orsaken är kostnads-mässig.

–Men det blir också en ond cirkel. När det inte finns tillräckligt med folk på svenska kan man inte snabbt utveckla olika system på svenska, bland annat för rekrytering.

FPA:s personalansvarige direktör **Matti Puhakka** anser att FPA följer språklagen. Han medger dock att han inte vet om antalet svenskspråkiga sökande har minskat.

Enligt Yle måste FPA på Åland använda sig av andra rekryteringsmetoder då språket blivit ett hinder. Till Nyan kommenterar platschef **Maria Wikman**:

–Vi har inte använt FPA:s elektroniska rekryteringssystem på Åland, utan annonserat ut lediga tjänster på AMS webbplats och ibland i tidningarna. Ansökningar har kunnat inlämnas per epost eller riktas till lokalbyrån per brev. (ak)

Nya rutiner vid kriser tas fram

■Hur skall man bäst kommunicera med allmänheten i olika typer av krissituationer och hur kan man garantera kontakt utan att nödnumret 112 blockeras?

Det här är frågor som ett nytt EU-finansierat projekt grunnar på de närmaste två åren. Målet är att försöka bli bättre på att få allmänheten med i de processer som uppstår vid kriser och att kunna leverera mer information det läge som råder.

Förre veckan träffades representanterna för de tre projektdeltagarna Sverige, Estland och Åland i ett tredagars seminarium i Mariehamn.

Under seminariet kartläggs bland annat hur räddningstjänsten fungerar i de berörda områdena i dag samtidigt som man diskuterade vilka behov som finns. Avsikten i det fortsatta arbetet är också att bekanta sig med det teknikutbud som finns på marknaden och se över hur man bäst kan utnyttja det.

Från Ålands del deltar representanter för länsstyrelsen och landskapsregeringen och dessutom olika personer som berörs av frågan. (tt-s)

Skogsbrandvarning i landskapet

■Skogsbrandvarning gäller på hela Åland från och med måndag 18 maj klockan tolv. Det meddelade landskapsalarmcentralen i går. (ak)

För en och en halv månad sedan körde den irländska polisen ut åländska Markus Ekholm från hans hus i Dublin. Orsaken var upptäckten av bomber i grannhuset.

–Det var en söndagseftermiddag den 30 mars i år, allt var lugnt i kvarteret. De jag bor med hade sett någon eller några bli arresterade i huset bredvid och det stod tre svarta omärkta bilar mitt på vägen utanför vårt hus. Dessa bilar visade sig sedan tillhöra The Garda, berättar Markus Ekholm för Nya Åland.

The Garda står för den irländska polisstyrkan. Namnets fulla längd är ”The Guardians of the Peace of Ireland”, ungefär väktare för freden på Irland.

–En timme senare kom The Garda och bultade på dörren och sa att vi måste lämna huset direkt.

Markus med de andra boende i huset fick genast evakueras byggnaden. Detsamma gällde hela kvarterets invånare.

–När vi frågade vad som hänt fick vi inga klara svar bara att vi får veta när vi behöver veta, säger han.

Hittade bomber

Inom ett par timmar hade polisen stängt av vägen och flera bilar hade anlänt, bland annat en stor skåpbil.

–Där stod vi i våra t-skjortor och jeans en kall eftermiddag i mars utan någon vetskap om vad som händer eller hur länge det skulle pågå.

Skåpbilen visade sig vara bombteknikernas.

–Män i speciella bombsäkra kläder steg ur skåpbilen och de hade även en radiostyrd robot. De skickade in roboten i huset först för att leta bomber, säger Markus.

Senare fick de veta att polisen hittat fem rörbomber, en speciell typ av hemmagjort sprängmedel. Rörbomber används vanligen av terrorister, brottslingar samt para- och milisstyrkor.

IRA-koppling

När sex timmar gått blev de åter insläppta i huset. Då hade polisen rivit sönder insidan av byggnaden där de upptäckt bomberna. De två efterföljande dagarna stod ett par gardamän dygnet runt och vaktade huset.

Personer kopplade till de terroriststämplade grupperna CIRA och IRA misstänks ligga bakom fyndet. Irish Times skriver att två män och en kvinna arresterades under polisräden. De misstänkta är inte medlemmar av organisationerna, men tros ligga bakom tillverkning av bomber som används av de båda grupperna.

Lugnt område

Markus menar att han inte haft några känningar av det som pågår i Nordirland, där IRA verkar.

–De människor från Irland jag känner har sagt att det inte har varit några IRA-incidenter här de senaste tio åren. I alla fall som de vet, säger han.

Stanna i Dublin tänker han göra.

–Jag är relativt ny här på den gröna ön, jag har spenderat drygt fyra månader i Dublin. Hittills har jag sysslat med egna projekt och jobbat lite i en vintagebutik. Annars försöker jag etablera mig i min nya familj, finna vänner och bara leva ett lyckligt liv, säger han.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Huserar i Dublin. Markus Ekholm från Åland bor numera i Irlands huvudstad och var nyligen med om en polisrad där de hittade bomber i hans byggnad. Arkivfoto: MARIA NYKVIST

Datainspektionens chef:

Kommunerna bör se över sina rutiner

Datainspektionens chef Susanne Björkholm uppmanar de åländska kommunerna att se över sina rutiner vid köp av tjänster.

–Den enskilde riskerar att drabbas när kommunerna är oense om vem som har tillgång till personuppgifter.

Bakgrunden är Saltviks kommuns krav på att få tillgång till uppgifter från Missbrukarvården om enskilda klienters namn och adress. Kommunen vill kontrollera att den ersättning som betalas till Mariehamn för tjänsterna överensstämmer med faktureringen.

Personuppgifterna skulle, enligt kommunen, hanteras av socialsekreteraren som konfidentiella.

Missbrukarvården i Mariehamn går inte med på kravet. Man tror att färre skulle söka hjälp om det medför att de kan kännas igen av kommunernas sociala myndigheter. Socialdirektören i Mariehamn går på Missbrukarvårdens linje och föreslår nu att avtalet med Saltvik sägs upp från den 1 december. Socialnämnden har bordlagt ärendet.

Nu uppmanar chefen för landskapets Datainspektion **Susanne Björkholm** de åländska kommunerna att se över sina rutiner vid köp av tjänster. Den enskilde riskerar att drabbas när kommunerna är oense om vem som har tillgång till personuppgifter, säger hon. Frågan om personuppgifter ska avgöras redan när avtalen skrivs.

–Datainspektionen vill uppmärksamma myndigheterna om vikten av att redan i planeringsskedet särskilt noga utreda ansvarsfrågan och reglera den i ett skriftligt avtal med den som producerar tjänsten.

–Vid ingående av avtal ska parternas uppgifter och ansvar beskrivas och vara tillräckligt detaljerade så att det är tydligt vad parterna överenskommit om.

Inte nytt

Övriga kommuner har godkänt det nya avtalet med Missbrukarvården. I Eckerö gäller ett tillfälligt avtal fram till den sista juni. Före det kommer ärendet att tas upp på nytt men enligt Mariehamns socialnämnd förefaller

Tillsynsmyndighet. Susanne Björkholm är chef för datainspektionen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

tongångarna positiva till en ny överenskommelse.

Det är inte första gången Saltvik meddelar missnöje med systemet. Redan 2006 bad kommunen landskapsregeringen att ompröva det.

Landskapsregeringen skrev då: ”Landskapsregeringen bedömer rättsläget på så sätt att en kommun som uppdragit åt Mariehamns stad att sköta och ansvara för missbrukarvården inte kan kräva att erhålla upp-

gifter om enskilda klienters namn och adress i syfte att kontrollera den ersättning som de betalar till staden för vården.”

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Nya Föglöfärjan knappast i trafik under högsäsongen

Trafikavdelningen letar nu efter andra alternativ

Nya Föglöfärjan drabbas av ytterligare förseningar. Trafikminister Runar Karlsson (C) är illa rädd att högsäsongen hinner passera innan fartyget kan sättas i trafik.
–Det är bekymmersamt, helt klart.

Enligt kontraktet, som undertecknades i februari 2007, skulle den nya färjan ha levererats från varvet i Klaipeda i Litauen redan i slutet av 2008.

Leveransdatum har skjutits upp flera gånger, och enligt det senaste beskedet ska fartyget vara klart att lämna varvet den sista maj.

Nytt sista datum

Men i slutet av förra veckan kom meddelande om ännu en försening, och den här gången blev det rena kallduschen, vittnar trafikminister Runar Karlsson om.

–Nu säger man att tidtabellen har skjutits fram så att det blir leverans först den 26 juni. I så fall kan fartyget sättas i trafik tidigast den 15 juli eftersom det ska provköras först. Hinner det dessutom gå någon vecka till så är ju högsäsongen i det närmaste över.

Därför håller trafikavdelningen som bäst på och utreder ersättande tonnage för den stundande högsäsongen. Under de senaste åtta åren har Föglö haft tilläggstrafik från midsommar fram till mitten av augusti, och trafiken har inte minskat med åren utan tvärtom ökat.

Möjligen Lotta II

Tilläggstrafiken har skötts med Lotta II, och trafikministern meddelar att man också i år ska höra sig för om möjligheten.

–Lotta II passar nog in i det nya färjfastet, även om det kan bli lite tövligt.

Ordinarie färjan Knipan har haft problem under vintern med angöring vid lågvatten. Tunga transporter har då åkt från Långnäs och angjort Överö i stället för Degerby. Också Lotta II får problem om det är lågvatten.

–Med lite tur har vi lågvatten bara till midsommar och sen går det upp igen. Så brukar det vara, men man vet inte hur det är numera.

Sprinklerfel

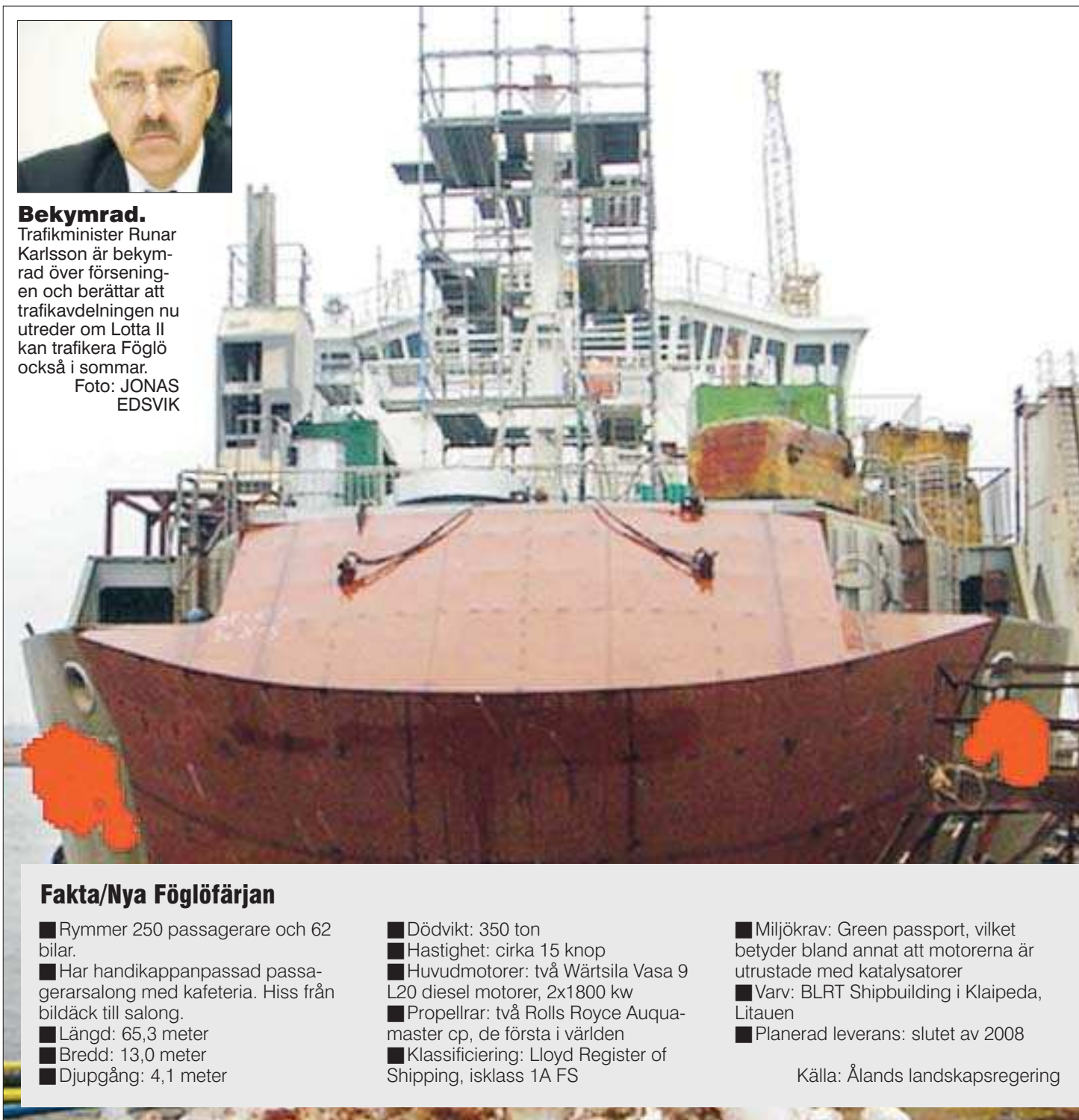
Han ser ”den jättestora förseningen” som ”ett bekymmer, helt klart” med tanke på att fartyget är nästan ett halvt år försenat.

–Först var det en brand som inträffade hos en underleverantör och som sköt upp bygget till februari. Sedan kom det fram vid klassningssällskapets kontroll att sprinklersystemet var gjort på fel sätt så alla ledningar måste rivas och nya pumpar måste sättas in. Också i övrigt har det varit förseningar, konstaterar Runar Karlsson.

De tre kontrollanter som trafikavdelningen har på plats på varvet har enligt trafikministern rapporterat om brister

Bekymrad. Trafikminister Runar Karlsson är bekymrad över förseningen och berättar att trafikavdelningen nu utreder om Lotta II kan trafikera Föglö också i sommar.
Foto: JONAS EDSVIK

Fakta/Nya Föglöfärjan

- Rymmer 250 passagerare och 62 bilar.
- Har handikappanpassad passagerarsalong med kafeteria. Hiss från bildäck till salong.
- Längd: 65,3 meter
- Bredd: 13,0 meter
- Djupgång: 4,1 meter

- Dödvikt: 350 ton
- Hastighet: cirka 15 knop
- Huvudmotorer: två Wärtsila Vasa 9 L20 diesel motorer, 2x1800 kw
- Propellrar: två Rolls Royce Aquamaster cp, de första i världen
- Klassificering: Lloyd Register of Shipping, isklass 1A FS

- Miljökrav: Green passport, vilket betyder bland annat att motorerna är utrustade med katalysatorer
- Varv: BLRT Shipbuilding i Klaipeda, Litauen
- Planerad leverans: slutet av 2008

Källa: Ålands landskapsregering

Nytt datum. Som det ser ut nu så blir nya föglöfärjan inte klar för trafik förrän tidigast i mitten av juli, och då är högsäsongen snart över. Läget är bekymmersamt, medger trafikminister Runar Karlsson (C). Christer Fellman, en av trafikavdelningens tre övervakare, tog bilden på varvet i Klaipeda i slutet av mars.

i logistiken och invecklad byråkrati som gör att jobbet går långsamt.

Böter för var dag

Bötessumman har blivit hög vid det här laget, berättar han.

–Avtalet stipulerar böter för varje dag som fartyget är försenat, tusentals euro per dag som varvet måste betala till oss.

Vad händer om varvet går i konkurs?

–Vi valde att teckna avtal om extra bankgaranti, trots att fartyget beställdes innan den ekonomiska krisen var känd. Därför får vi ut våra pengar även om varvet skulle gå i konkurs. Nu är ju färjan ändå snart färdig.

13,5-14 milj euro

Fartyget kostar enligt kontraktet 12,5 miljoner euro. Inklusive de egna kontrollkostnaderna och bankgarantin stiger kostnaden till 13 miljoner euro, och med alla extra omkostnader inräknade beräknas slutpriset till mellan 13,5 och 14 miljoner euro, enligt Runar Karlssons redogörelse.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Böter per sista maj: Cirka 450.000 euro

Förseningen står varvet BLRT Shipbuildings i Klaipeda, Litauen, dyrt. Böterna tickar varje dag i rasande fart så länge fartyget inte är klart.

Landskapets trafikchef **Niklas Karlman** redogör för hur bötessystemet är upplagt:
■ De första tre veckorna efter överenskommet leveransdatum, 16 februari, blir det inga

böter.

■ För de följande 54 dagarna är bötesbeloppet 4.500 euro varje dag.

■ För de 53 dagar som följer är bötesbeloppet 9.500 euro per dag.

■ Efter det finns det ytterligare en ännu dyrare bötesklass.

Detta betyder att böterna har tickat med 9.500 euro per dag från och med den 4 maj. Räknar man till slutet av maj

trafiknämnd.

–Visst blir det kaotiskt här om färjan blir ytterligare försenad och vi inte får extra tonnage. Det måste vi absolut ha. Det har gått hyfsat bra med Lotta II förr om åren, men nu verkar det som om trafik-

–det leveransdatum som gällt på sistone – blir bötesbeloppet sammanlagt cirka 450.000 euro. Om fartygsleveransen försenas ytterligare blir slutbotten förstås ännu högre.

Niklas Karlman berättar att varvet har anhallit om att få ett senare leveransdatum än 16 februari godkänt.

–Vi har anlitat jurist för att få vägledning om vad vi ska svara, säger han. (ao)

mängden har ökat ytterligare på sistone.

Han har själv blivit kvar på kajen flera gånger under lågsäsong.

–Vi har ju fruktat att det skulle gå så här när fartygsbygget har varit försenat. (ao)

Kan ett medlemsland gå ur Europeiska unionen?

I Lissabonfördraget finns bestämmelser om hur det ska gå till. Det första steget är att medlemslandet anmäler att man inte längre vill vara med i unionen. Efter detaljförhandlingar ingår EU och landet avtal om framtida förbindelser. Både rådet och Europaparlamentet ska godkänna beslutet. EU:s grundfördrag upphör två år efter utträdet. Det är möjligt att söka om nytt medlemskap senare.

Grönland, som lämnade gemenskapen 1985, är det enda utträdet hittills. I en folkomröstning sade majoriteten av befolkningen i den nyblivna danska autonomi att de ville lämna unionen. Som förklaring till valresultatet brukar nämnas att grönlänningarna var rädda att deras vatten skulle invaderas av andra EU-länders fiskeflottor. (ak)

ÅAB förutspår ett uppsving

■ Ålandsbanken gick redan i vintras ut med en ljus framtidsanalys på världsmarknaden och står fast vid det.

–Orderingången ser ut att stabiliseras i USA samtidigt som det finns behov av att bygga upp lagernivåerna igen. De amerikanska konsumenterna har också byggt upp ett sparande som kan sätta fart på konsumtionen och ekonomin, säger **Ola Sundberg**, produktchef för ÅAB:s placeringar, i ett pressutskick.

Banken satsar därför på en lansering av aktieindexobligationen Finland+Sverige som är knuten till tio finska och svenska bolag. Sundberg ser obligationen som ett alternativ till kontosparande.

–I dag är räntorna låga och många söker alternativ till ränteplaceringar, säger han. (mt)

Inflationstakt svag i april

■ Konsumentpriserna på Åland steg med i snitt 0,1 procent från april 2008 till april 2009 visar färsk statistik från Ålands statistik- och utredningsbyrå, Åsub. Fortsättningsvis var det högre priser inom huvudgruppen ”livsmedel och alkoholfria drycker” som inverkade mest på en totala uppgången, medan de lägre priserna inom huvudgruppen ”transport” dämpade inflationen.

De finländska konsumentpriserna steg i april med 0,8 procent på årsbasis, jämfört med 0,9 procent i mars. Det är de högre priserna på livsmedel som fortsättningsvis bidrar till uppgången, medan sjunkande räntor och lägre priser på bränsle motverkade inflationen mest, skriver Åsub. (mt)

Ålänningar blir utlänningar i Sverige?

Åländska studerande föreslås söka in på internationell kvot från och med 2010

I framtiden kan det bli svårare för ålänningar att komma in på högskoleutbildningar i Sverige. Detta eftersom ålänningar enligt förslag inte längre räknas som svenskar utan istället söker in på en ”utlänningskvot”.

Enligt ett förslag som svenska Högskoleverket lagt fram ska antagningssystemet för svenska högskolor vad gäller urval och grundläggande behörighet reformeras. Från och med antagningen till höstterminen 2010 ska utländska och internationella betyg värderas i en egen urvalsgrupp. Reformen börjar gälla för dem som söker in nästa år ifall förslaget går igenom. Högskoleverket tar beslut i frågan i maj.

För Ålands del innebär reformen att åländska studerande inte längre räknas som svenskar utan som utländska sökanden.

Stor oro

Landskapsregeringen hyser, enligt ett yttrande som skickats till det svenska Högskoleverket, en stor oro för att det nya antagningssystemet ska göra det svårare för åländska ungdomar att få studieplats till högre utbildning i Sverige.

I yttrandet hänvisar man till det faktum att vissa linjer och utbildningar inte ges någon annanstans på svenska och att ålänningarna därför också i fortsättningen borde räknas som svenskar i antagningen. Landskapsregeringen påpekar också att ålänningarna i

Reform. Från och med nästa höst kan det hända att åländska sökande i Sverige tävlar inom en internationell kvot istället för att som tidigare räknas som svenskar. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

regel inte ser studier i Sverige som utlandsstudier.

Studiehandledare **Anne-Git Elling** vid Ålands lyceum tror inte att det nödvändigtvis blir svårare att komma in med det nya antagningssystemet, men åtminstone blir det svårare att på förhand räkna ut hur goda chanser man har att komma in.

–Enligt det nya systemet

finns det inte längre någon objektiv skala att jämföra sina betyg med. Ens placering i antagningen hänger på hur många andra utlänningar som söker och detta kan variera från ämne till ämne och från år till år.

Lika lätt att söka

Elling påpekar att goda resultat i de åländska student-

skrivningarna fortfarande ger lika goda chanser att skriva ett lyckat högskoleprov. På den punkten kommer inget att förändras. Och ansökningsprocessen blir inte bli mer komplicerad, det handlar fortfarande om att skicka in avgångsbetyget.

Elling säger sig vara något förvånad över den statistik som visar att över 70 procent

av ålänningarna väljer Sverige framom Finland för högre studier.

–Min uppfattning är tvärtom, att allt fler väljer Finland. Det är möjligt att den nya kvoteringen gör att ännu fler väljer Finland, men det kan vi förstås inte veta förrän om några år.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Ålänningars finskakunskaper väcker debatt

Debatten om ålänningars kunskaper i finska väcker debatt både på Åland och i riket efter landshövding Peter Lindbäcks blogginslägg.

I sin blogg på den finlands-svenska tankesmedjan Magma hemsida uttrycker landskaps-hövding Peter Lindbäck både oro och kritik över det faktum att allt fler ålänningar väljer att studera i Sverige. Runt 70 procent av åländska studerande väljer idag Sverige medan förhållandet var det motsatta när Lindbäck själv studerade.

Lindbäck säger sig vara allvarligt oroad över en framtid där avståndet till Svenskfinland och det finska Finland blir allt större och där ålänningarna själva står i sämre ställning på den åländska arbetsmarknaden än finlandssvenskar med betyg i finska.

”Oro för verkligheten”

Men Lindbäck vill framhålla att han inte vill ta någon ställning i frågan om var ålänningar borde studera eller vilka språkkunskaper som borde krävas i landskapet.

–Min dröm är att ålänningar skulle få studera precis var de ville. Ifall hundra procent av ålänningarna ville studera i Sverige önskar jag att de kunde få göra det, min oro gäller den verklighet som möter dem när de återvänder till Åland.

–Ifall man i praktiken inte klarar sig utan kunskaper i finska inom det åländska näringslivet

är det ett problem att kontakten till Svenskfinland och Finland försämras.

ÅU: finskan viktig på Åland

Lindbäcks bloggtext har väckt debatt både i riket och på Åland. Åbo Underrättelser har följt upp Lindbäcks inlägg med flera artiklar under föregående vecka. Tidningen gjorde bland annat en rundringning till åländska företag och konstaterar att finskan är viktig inom näringslivet. De tillfrågade var Viking Line, där finskan sades vara viktig i så gått som alla sektorer samt Ålandsbanken, som kräver kunskaper i finska av alla sina anställda i riket men inte av dem som jobbar på Åland.

Tvångsfinska - tvångssvenska

I sin ledare för tidningen Västra Nyland (15.5) jämför **Jan-Erik Jansén** Ålands beslut att låta studenter slippa finskan med slopandet av ”tvångssvenskan” i riket. Han konstaterar att det i båda fallen är finlandssvenskar med betyg i finska som gynnas.

De finskspråkiga som väljer bort svenskan blir ofta tvungna att ändå läsa upp språket senare, speciellt om de jobbar inom kommun och stat men också om de fortsätter studera vid universitet. Och finlandssvenskar som kan finska konkurrerar ut ålänningarna på den åländska marknaden, skriver Jansén.

Jansén skriver också att det inte egentligen är svårare för en ålänning att lära sig finska än

Slutsats. Åbo Underrättelser (13.5) har ringt runt till företag på Åland för att ta reda på hur viktigt det är att kunna finska inom näringslivet. Foto: STEFAN ÖHBERG

för till exempel en Närpes- eller Ekenäsbo: ”Allt beror på viljan och motivationen”. Och vidare: ”Om det officiella Åland tycker illa om att det sker ett inflöde av välutbildade nylänningar, åbolänningar och österbottningar i det åländska samhället så är det enkelt uttryckt deras eget problem. Blir problemet tillräckligt stort är det väl bara att återinföra den obligatoriska finskan i studentexamen.”

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Ålandsdebatt i Radio Vega i dag

■ Vart är Åland på väg? Börjar klyftan mellan Åland och riket bli för stor? Vilka konsekvenser får det när ålänningarna allt mer riktar sig västerut i stället för mot Finland? Det är frågor som diskuteras i dagens Slaget efter tolv.

I debatten deltar åländska professorn **Susan Sund-**

back vid Åbo Akademi, Ålands framtids ordförande **Anders Eriksson** och vicesantrådet **Britt Lundberg** (C) som ansvarar för utbildnings- och kulturfrågor vid landskapsregeringen. Debatten leds av **Maud Stolpe**. Slaget efter tolv sänds klockan 12.10. (ak)

Flera stölder och inbrott

■ En hel del stölder och snatterier har rapporterats till polisen. Någon gjorde i fredags inbrott på en restaurang på Torggatan och snodde växelkassorna. Samma dag blev en person av med sin plånbok från en bil vid en servicestation.

Även en sommarstuga har fått ovälkommen påhälsning. Någon bröt sig in och stal bland annat en tavla, en vas och ett antal glas. Vidare försvann en cykel från Mellangårdsvägen i Mariehamn. i torsdags.

Slutligen utreder polisen en misstänkt bruksstöld av en moped som någon tillgripit från en parkering vid Servicegatan. Den har registernummer ÅL 131, om någon skulle påträffa den. (mt)

Körde berusad i obesiktad bil

■ I lördags i Jomala ertappades en förare med 0,55 promille alkohol i utandningsluften. Det visade sig också att bilen som den berusade föraren körde var obesiktad.

I fredags körde en personbilsförare 93 kilometer i timmen längs landsväg 2 i Saltvik Haraldsby där den högsta tillåtna hastigheten är 70. Följande dag, i lördags, körde en bilist 78 kilometer i timmen på landsväg 2 i Mariehamn på en sträcka där högsta tillåtna hastighet är 50. (ns)

Brandalarm på Pommern

■ Strax före halv ett på lördagseftermiddagen utlöstes brandlarmet i studentbostäderna i Strandnäs. Orsaken var hantverkare som arbetade i lokalerna. Räddningsverket kontrollerade och återställde larmet.

Samma dag, strax före halv tre på eftermiddagen utlöstes automatlarmet på museifartyget Pommern. Orsaken till larmet är okänd. (ns)

Bilbrand i Hindersböle

■ En personbil av äldre modell brann på en parkeringsplats på Backavägen i Mariehamn Hindersböle natten till måndagen.

Polisen fick larmet klockan 4.40 och ska påbörjar den tekniska undersökningen idag. Orsaken till branden, som bröt ut i bilens baksäte, är fortfarande okänd. Ingen person skadades i branden.

Slogs med knark i fickan

■ Ombord på ett kryssningsfartyg ägde en misshandel rum i lördags i ett diskotek. I samband med ingripandet påträffades en mindre mängd narkotika.

Polisen på Åland utreder ärendet. (mt)

■ En person har avlägsnat en rökdetektor i en hytt ombord på ett kryssningsfartyg. Personen är nu misstänkt för ofog.

■ Materiella skador uppstod i söndags när en personbil backade på en parkerad bil på Strandgatan.

Kom ihåg

■ ■ **Ahveniset:** Sunnuntaina 24.5. kello 18 tapaamme Getassa, ravintola Soltunassa, päivällisen merkeissä. Ilmoittautumiset Sirkka-Liisalle 22.5. mennessä puh. 0457 524 3933. www.ahveniset.ax.
Söndag 24.5. klockan 18 har vi middag i Geta, restaurang Soltuna. Anmälningar till Sirkka-Liisa, tel. 0457 524 3933. www.ahveniset.ax

■ ■ **Epilepsigruppen:** Kom med och träffa Vasanejdens epilepsiförening som besöker Åland lördag 13.6 kl. 19.00 vid Österången, Torp i Eckerö. Det blir då grillkväll i trevligt sällskap i naturskön miljö och vi bjuder på korv och saft (kaffe/te tar var och en med eller så kan det köpas på plats). Anmälan till Handi-Campen på tfn. 527360 eller e-post info@handicampen.ax senast onsdag 10.6 kl. 12.00. Hjärtligt välkomna!

■ ■ **Mariehamns marthaförening:** Vi avslutar för säsongen söndag 7.6 med att åka till Eckerö på utfärd. Vi startar från Mariehamn kl 10.30. Anmälning senast söndag 24.5 till Ann-Lis tel. 35457, som ger närmare info.

■ ■ **Mariehamns seglarförening/ Medis:** Seglingskunskap för vuxna 19.5 kl 18.00 vid MSF.

■ ■ **Mellersta Finströms marthaförening:** Månadsmöte med blomstersuktion tisdag 19.5 kl 19.00 på Marthastugan/Breidablick. Kretsen välkommen med.

■ ■ **Rädda barnen:** Öppna förskolan håller stängt torsdag (Kristi himmelsfärdsdag) samt fredag 22.5.

■ ■ **Stall Joy's Handikapp Ridklubb:** Kom ihåg medlemsträffen på Ridklubben Slepners vårfest torsdag 21.5 kl 14.00. OBS! det kostar 2 euro i inträde. Vi träffas på parkeringen

för utdelning av klubb t-shirts till medlemmar kl 13.30. Meddela om du kommer samt storlek på t-shirt senast 19.5 till Lotte tel 050 400 4867 el. boni@aland.net

■ ■ **Ålands hörselförening:** OBS! Föreningens hörselrådgivning är inställd onsdag 20.5 och även onsdag 27.5. Nästa hörselrådgivning blir onsdag 3.6 kl. 18.30-19.30. Om du behöver hjälp under de kommande veckorna är det möjligt att ringa direkt till föreningens hörselrådgivare: Sture Söderlund tel. 0457-574-8300 eller Anki Johansson tel. 0457-356-1672.

■ ■ **Ålands natur och miljö:** Det finns ett par platser kvar på vår heldagsutfärd till Nätö-Jungfruskärs naturreservat söndag 24.5 med Håkan Kulves som guide. Självkostnadspris 30 euro. Anmäl dig senast på onsdag till 17230.

■ ■ **Ålands synskadade:** Observera alla boccia-spelare. Vårens sista speltillfällen onsdagarna 20.5 och 27.5 kl 12.00-15.00.

■ ■ **Ålandsforskarna:** Dagsutfärd till Ålmsta sjöfartsmuseum i Roslagen fredag 22.5. Resan startar i Mariehamn kl 7.15 och vi reser med Eckerö Linjen kl 08.30. Riktpreis 22 euro/ person. Kom med och bekanta dig med Roslagens sjöfart! Anmälningar till Williams/Eckerö Linjen , tel 28 040.

■ ■ **Ålandsfuchsians trädgårdsförening:** Trädgårdsvandring hos Anna-Lisa och Rolf Sandell på Järsö Bergö tisdag 19.5 kl 19.00. Skyltat!

■ ■ **Östra Saltviks ungdomsförening (ÖSUF):** Månadsmöte på Högtomt söndag 24.5 kl. 19.00. Hasse visar videofilm från Thailand. Hjärtligt välkomna!

OBS! Det händer

TISDAG 19.5 VANDRING
■ ■ **Finström Pålsböle kl 19.00.** Jörgen Eriksson gudiar och berättar om naturreservatet Prästgårdsnäset. Samling vid ingången till näste, vik av vid församlingshemmet och följ vägen till slutet. PARKERA nere vid amlingspunkten eller vid församlingshemmet och gå ner till träffpunkten.
■ ■ **Samling hos Ernst-Olof Ljunggren, Högbolstad, kl 19.30.** Sundsvandring.

KRONBINDNING
■ ■ **Lemland Solkulla kl 18.00.** Kronbindning.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

POLISBESÖK
■ ■ **Brändö skola kl 18.30.** Polismästare Camilla Hägg-

lund och en representant från brottsmålsavdelningen samt en representant från ordningsavdelningen deltar.

ONSDAG 20.5 NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.
■ ■ **Park.** Kire Ljung spelar.

JUST NU LOPPMARKNAD
■ ■ **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.
■ ■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.
■ ■ **Fyndhörnan i Godby.** Öppet torsdag och fredag kl 16-19, lördag 10-16.

En återflyttare har fullt upp

PRATSTUNDEN

På hemmaplan. På Marielund i Geta kan Nils Olof Sundblom koppla av - eller jobba hårt, när han känner för det. Här finns både renoveringsprojekt, båtar och en liten odling att ta itu med.

en upphetsande bransch förstår man när Nils Olof lyriskt talar om knäckebrödstillverkningen. Vasa Kvarns fyrkornsknäcke var en ”helig produkt” för honom. Han tog fram det till bolagets jubileumsår 1974.

Arbetsklimatet ändrades när Vasa Kvarn köptes upp av Cultor (tidigare Finska socker). Nils Olof fick en ny chef som verkade vara ointresserad av sitt jobb. Nils Olof fick inte längre koncentrera sig på Kotkafabriken, utan måste acceptera att arbeta på flera orter samtidigt. Han anade att ledningen på det sättet försökte få honom att säga upp sig, men han bet ihop och jobbade på.

Det som han med glädje minns är hur han lyckades rädda Ylhäisten-surbrödet. Det tillverkades i en nedläggningshotad fabrik i Salo, och utmaningen var att skapa produktionsförsättningar för ett liknande surbröd i Kotka.

Här använder han också ordet ”magi” - bröd är inte bara en produktionsprocess. –Jag seglade med surdegen i båten en hel sommar och blev bekant med den.

Att han och hans medarbetare lyckades flytta tillverkningen från Salo till Kotka utan att kunderna märkte något var en stor framgång.

Traditionellt
Men arbetsklimatet på Cul-

Fakta/Nils Olof Sundblom 70 år

Namn: Nils Olof Sundblom
Född: Den 22 maj 1939 i Geta.
Bor: På Marielund i Geta Möckelgräs.
Gör: Tidigare livsmedelskemist, nu aktiv pensionär.
Familj: Ensamstående, fränksild två gånger. Barnen Markus, läkare i Helsingfors, och dottern Tove, psykolog i Vanda. Tre barnbarn.
Intressen: Friluftsliv, klassisk musik, auktioner, lokalkultur - med mera.
Födelsedagen: Firas med familjen i Helsingfors. Och på söndag, den 24 maj, är det öppet hus från klockan 14 i kulturavstugan som Geta sockensällskap förvaltar.

tor blev sämre, så det var en lättnad för honom att lämna jobbet och flytta till familjens gård Marielund, som han hade tagit över i mitten av 80-talet.

Han har rustat upp huset utan att överdriva. Han gillar traditionell byggnadskonst och rejäla trämöbler. I huset finns bland annat ett 300 år gammalt klaffbord och en skänk som gått i arv från mormoderns anfader i Hullberga, ytterst på Brändö.

På väggarna hänger konst utöver det vanliga, och ur högtalarna strömmar enbart klassisk musik.

Gräsklipparen har stått stilla i många år. Nils-Olof låter gärna gräset växa runt husknuten. Om det blir för långt tar han fram lien. På gården odlar han potatis. Under en presenning ligger favoritbåten, en öppen snipa som hängt med sedan tiden i Kotka.

Och så har han ett litet gårdshus som han vill rusta upp. I det finns en snickarbod och en bostad som hans mormor i tiden försökte bygga om till bagarstuga. Men det projektet blev på hälft.

–Jag skall försöka få det beboeligt. Det kan ta två år.

Kastar skugga

Här på Marielund finns det mesta han kan önska sig.

Men sjukdomen har kastat en skugga över hans liv det senaste året. En cancerbehandling har tidvis tagit på krafterna. Var det slutar vet han inte, men just nu ser det bra ut. Och han är en fighter.

–Jag har lärt mig uppskatta livet.

Man förstår att han har mycket kvar att ge.

Text & foto: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Här är alla studenter

Totalt 134 elever tar slutexamen från Ålands lyceum i vår. Här är hela listan.

Studentexamen

Victor Abrahamsson, Kenny Ahlman, Annina Appel, Peik Aspbäck, Patricia Danielsson, Caroline Engman, Jakob Fellman, Julia Johansson, Elin Lindberg, Sofia Nordlund, Jennifer Nyman, Oona Pipping, Josefín Sandell, Marie Snällström, Henrika Sonntag, Linn Sundblom, Petra Ådjers, Vanessa Åkerman, Patrik

Andersson, Emil Björkbom, Tom Ejvald, Mats Enqvist, Mikael Eriksson, Tobias Granberg, Jonas Hellman, Sara Helsing, Christoffer Isaksson, Melissa Jansson, Emelie Johansson, Jacob Nordlund, Kristian Nyholm, Carl Nystedt, Alina Sandqvist, Sofie Sjöberg, Simon Snickars, Jakob Sundström, Marcus Thörnroos, Irene Andersson, Anders Brunnsberg, Denise Eriksson, Emil Forsbom, Emil Friman, Erica Granlund, Linda Gustafsson, Jennie Hagman, Ma-

rielle Henriksson, Thomas Henriksson, Robin Hjerpe, Johan Holmström, Marica Josefsson, Majken Karlström, Matilda Karlström, Frida Kimell, Ronja Monto, Krista Nikula, Pauline Nordlund, Robert Brunila, Sebastian Hällund, Emil Jingstål, Andrea Karlsson, Jonatan Klintberg, Malin Kykkänen, Amanda Lindberg, Nicolette Lindgren, Kim Lindholm, Mathias Lindman, Hedvig Listherby, Vendela Sjöberg, Malin Stenvall, Jockum Stolt, Kajsa Sundberg, Christoffer Wahlsten, Elin Wirtanen, Juhani Aavanen, Hanna Henriksson,

Christopher Kankare, Anton Lindholm, Tom Mattsson, Christoph Mällinen, Jessica Nylund, Alva Pennanen, Leonard Seffer, Magnus Selander, Sarah Ståhlman, Frida Söderdahl, Stefan Virtanen, John Wilhelms, Adrian Östergård, Andres Bäckblom, Carin Ekström, Katja Elmholm, Louise Gustavsson, Richard Jansson, Simon Karlsson, Jan-Eric Lindblom, John Lindholm, Erika Nordlund, Frida Passoja, Simon Rothberg, Dan Sundqvist, Julia Andersson, Petra Björkman, Rebecca Björkvall, Jonathan Carlsson, Jenny Clemes, Marcus

Englund, Martin Forsgård, Hampus Grönqvist, Alfons Göthlin, Emma Henriksen, Jonas Häggblom, Jesper Johans, Katja Juslin, Julia Källgren, Tomas Lindholm, Sandra Lundström, Malin Mattsson, Pia Mattsson, Oskar Michelsson, Tanja Sjöblom, Fredric Sjöwall, Rikard Sundström, Jennifer Öström, Erik Raitanen.

Gymnasieexamen

Gustav Rask, Sara Wallén, Madeleine Björkqvist, Soheil Mahdi, Lise Lönnqvist, Sofia Stenroos, Sarah Wideman, Camilla Wikström, Emil Boman, Kalle Bergman.

Biskop ambassadör mot homofobi

■Föreningen Ranneliike har utsett biskop **Wille Riekkinen** i Kuopio stift till goodwill-ambassadör i arbetet mot homofobi.

Biskopens offentligt öppna och positiva inställning till sexuella minoriteter och könsminoriteter visar att mänskliga rättigheter och jämlikhet är viktiga saker för honom. Genom åren har han inte dragit sig för att lyfta fram frågor som rör sexuella minoriteter. Han har talat offentligt om sin egen homoskräck och hur han bearbetat den, och försvarat människors rättighet att vara sig själva.

Patrik Dahlblom
Epost: patrik.dahlblom@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

EMILIA, EMMA, EMELIE, AMALIA, MILI

Erfarna sjökaptener träffades

När sjökaptener med 50 års erfarenhet träffas berättas det många skepparhistorier. –Det är inte skepparhistorier, det är kalla fakta, invänder Torsten Silfversten, pensionerad sjökaptan.

För 50 år sedan utexaminerades 14 stycken sjökaptener i Mariehamn. I lördags firades jubileet av fem av dem.

–Vi var 14 stycken från början, säger **Hans Joelsson**. Och vi är sju på Åland som är i livet.

Hans Joelsson jobbade mesta tiden som lots efter sin examen. **Torsten Silfversten** var bland annat kaptan på Anton Häggbloms båt och anställd i 20 år av Gustaf Erikson.

Tor-Erik Eklund har sammanfattat till träffen. Han har rest världen runt under sin yrkeskarriär.

–Jag var fyra gånger till Australien, berättar han.

Han började som lots på Husell-rederierna.

Yngve Karlsson var först på Yrsa-bolagen men anställdes sedan av Vikinglinjen och gick i pension därifrån efter 27 år. **Stig Bergman** var anställd av Gustaf Erikson i 37 år varav 25 år som befälhavare. **Paul Hansson** och

Sjökaptener. Hans Joelsson, Torsten Silfversten, Yngve Karlsson, Stig Bergman och Tor-Erik Eklund träffades och firade att det gått 50 år sedan de blev färdiga kaptener. Foto: NINA SMEDS

Karl-Erik Sommarlund fick förhinder och kunde inte medverka på träffen

Hårresande historier

Det är tredje gången man ordnar en träff. Den första hölls efter 25 år och den andra efter 35 år. Alla har inte kunnat delta i träffarna. –Vissa måste ju jobba också, skämtar Yngve Karlsson.

Hårresande historier med lyckliga slut avhandlas och skrattas åt. När jag nämner ordet skepparhistorier protesterar Torsten Silfversten.

–Det är kalla fakta.

Yngve Karlsson och Hans Jo-

elsson minns hur Ålandsfärjan, den riktigt gamla, skulle bogseras in i hamn.

–Första svängen gick på fel sida om remmaren.

Och alla skrattar.

Följer ni med vad som händer inom rederierna fast ni är pensionärer?

–Ja, och vi blir smått förbannade, säger de.

Och alla skrattar.

Sedan försvinner sällskapet in i restaurangen för att fira sitt jubileum.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

50-års jubel. Övre raden från vänster; Anita Sommarström, Sonja Andersson och Sirkka-Liisa Enqvist. I nedre och mellersta raden från vänster ses Bjarne Sundblom, Hjordis Eriksson, Anders Sjövall, Helena Husell, Lisbeth Fellman, Roger Helin, Britt Karlsson, Benita Laanti-Helander och Hans Rosenberg. På bilden saknas Keathy Eriksson och Jack Sjölund. Med för 50 år sedan var också Gunnar Liewendahl, Eila Lindberg och Bjarne Mattsson som i dag är avlidna. Foto: PRIVAT

50-årsjubileum för Föglökonfirmander

För 50 år sedan mottog en grupp Föglöungdomar nattvarden i kyrkan i Degerby under ledning av kyrkoherde **Lasse Victorzon (1921-1974)**.

I helgen samlades konfirmanderna igen, den här

gången tillsammans med kyrkoherde **Sirkka-Liisa Enqvist**, som faktiskt själv jubilerade från sin konfirmation för 50 år sedan samma helg.

Deltagarna åt lunch på Seagram efter gudstjänsten i kyrkan. (mt)

Vi firar 1-15 år

Andreas Westerberg i Jomala Karrböle fyller 9 år idag den 19 maj. Han gratuleras av Anton, mamma och pappa.

Jomala utökar inte färdtjänst

■Färdtjänsten i Jomala utökas inte till 12 enkelresor per månad. Socialnämnden i kommunen hade som målsättning i sin verksamhetsplan att utöka antalet från 8 enkelresor per månad. Men efter att ha räknat närmare på vad detta skulle betyda i pengar bestämde sig nämnden för att backa.

En jämförelse mellan perioden juli-december år 2007 och år 2008 visar att enkelresorna har ökat i antal med över 350 stycken och i kostnad med 11.610 euro. Det här beror dels på att fler utnyttjar färdtjänsten och dels på att taxitaxan stigit.

Eftersom Jomala kommun inte har reserverat medel i budgeten för en utökning av färdtjänstbiljetter ville socialnämnden därför att man också i fortsättningen håller kvar 8 enkelresor i månaden. Förslaget godkändes i kommunstyrelsen. (tt-s)

TACK

Ett stort TACK

till Er alla, som genom blommor och uppvaktning gav oss en fantastisk dag den 14 maj.

Marie-Louise och Ulf-Peter Westmark

TACK

Ett varmt

TACK

för vänlig hägkomst på min 90-årsdag.

Erik Sundberg

DÖDA

Rolf Alfons Dahlblom

* 16.12.1933
† 21.4.2009

Vila i frid

Syskon med familjer

Jordfästningen har ägt rum.

Millenia Lea Alice föddes den 15 maj. Vid födseln vägde hon 2.915 gram och var 48,5 cm lång. Föräldrarna heter Emmy och Linus Söderlund och familjen bor på Örtvägen i Mariehamn. Foto: MAIJA PELLI

Den 28 april föddes lillebror Stellan på Södersjukhuset. Han vägde då 4.400 g och var 55 cm lång. Glad storasyster är Sickan, 2,5 år. Föräldrarna heter Emelie Hage och Leo Lundberg och familjen bor på Södermalm i Stockholm. Foto: PRIVAT

Familjen Adamczak på Sadelvägen i Mariehamn har fått tvilling-tillökning. Den 14 maj föddes dottern Ofelia, som då vägde 2.630 gram och var 45 cm lång, och sonen Lancelot, som vägde 2.935 gram och var 48,5 cm lång. Storasystrarna heter Victoria, 12, och Alicia, 8 år. Föräldrar är Kiki och Mats Adamczak. Foto: MAIJA PELLI

Messa Nyan!
0457-323 4444

STADSBUSSEN

ONSDAG 20.5
Sista turen kl. 17.40
KRISTI HIMMELSFÄRD
(torsdag 21.5)
INGEN TRAFIK

Trevlig helg önskar Stadsbussen Ab

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax

Telefon: 528 466

” Man kan plocka fram snart sagt vilket format som helst; stoppar man in sjukdom, kroppsfixering och läkare har man en potentiellt framgångsrik plattform.

ANDERS BOLLING, tv-krönikör, i DN.

Intressant Eckerömotiv till Åland

Rönnberg. "Sommardag på Åland" av Hanna Rönnberg. Bilden från Bukowskis.

Några målningar med anknytning till Önningebykolonins konstnärer gick till åländska köpare vid Bukowskis höstauktion. Främst bland dem Victor Westerholms "Sommardag på Eckerö"

Det var 1887 som **Victor Westerholm** (1860-1919) målade "Sommardag på Eckerö". Motivet är fångat från Eckerö postbrygga. Det är en oljemålning på skiva med måtten 39 gånger 54 centimeter. Utropspriset på Bukowskis var satt till 25.000-30.000 euro och målningen såldes för 25.000.

–I tavlan skildras en händelse som har haft en stor betydelse i Önningebykolonisternas historia och senare för de samtida finländska och svenska konstnärernas gemenskap, skriver auktionshuset i sin presentation.

Konstnärsmöten

I bakgrunden ser man lotsångaren Valvoja ståva in mot Eckerö postbrygga. Överste **Johan Axel Andsten** var lotsfördelningschef och befälhavare på Valvoja. Med sig på resan till Åland hade han **Eva Topelius**, konstnär och dotter till nationalskalden **Zacharias Topelius**.

Eva Topelius ville komma ut till Önningeby och där träffade hon bland annat den svenske konstnären **Johan Axel Gustaf Andersson** (J.A.G. Acke) Mö-

tet ledde småningom till äktenskap.

Hanna Rönnberg

Som tack för de många tjänster som överste Andsten gjort för kolonisterna, donerade Victor Westerholm "Sommardag på Eckerö" åt "vännen Andsten". I förgrunden på tavlan ser man **Hanna Rönnberg**, även hon en av Önningebykolonins konstnärer, sitta och måla.

Ett par målningar av just Hanna Rönnberg (1860-1946) bjöds också ut hos Bukowskis. "Sommardag på Åland", signerad 1891, olja på duk med måtten 61 gånger 93 centimeter, gick för 16.000 euro . Utropspriset var satt till 15.000-20.000 euro. Även denna målning hamnade hos en åländsk köpare.

Däremot blev en liten målning, "Åländska båtskjul", av Rönnberg osåld. Utropspriset var 2.500-3.000 euro.

Edvard Westman

Över utropspris såldes däremot en målning av den svenske konstnären **Edvard Westman** (1865-1917), en av de mest framstående Önningebykolonisterna. Målningen "Klar vinterdag", olja på duk 116 gånger 82 centimeter, signerad Harjattula 1899, gick för 15.000 euro. Utropspriset var satt till 10.000-12.000 euro.

Westmanmålningen hamnade även den på Åland.

Christian Boman, vd för Bukowskis i Helsingfors, är nöjd

Westerholm. "Sommardag på Eckerö" . Bilden från Bukowskis.

med resultatet av vårauktionen där också en hel del utländsk nutidskonst gick under klubban.

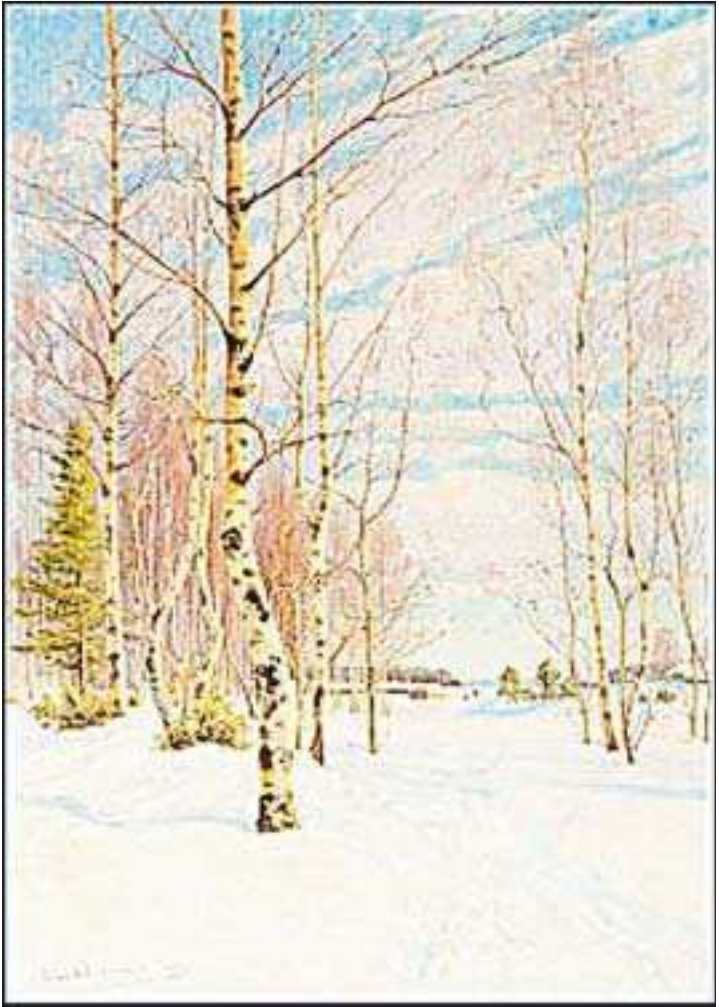
–Många fina verk, såväl finländska som utländska, såldes till bra pris, konstaterar Boman och noterar att man sålde hela 75 procent av utropen.

Ett objekt som på förhand väckte stor uppmärksamhet var ett möblemang i elva delar som tillhört den ryska tsarfamiljen. Möblemanget drogs dock bort i sista stund på grund av att den tvist om ägoförhållandena som uppstått sedan möblemanget gavs till försäljning inte kunde biläggas.

Boman säger att han hoppas att möblemanget – som hade ett utrop pris på 100.000-150.000 euro – kommer till försäljning på nytt inom kort eftersom intresset för det är stort.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Westman. "Klar vinterdag" av Edvard Westman. Bilden från bukowskis.

Vårkonsert med körsång på Vårdö

Södra Vårdö ungdomsförening stod som arrangör för en körkonsert som hölls lördagen den 16 maj på Solhult ungdomsgård på Vårdö Töftö.

Det var kören Jyränkokuoro från Heinola som gästade det fagra Åland som hade klätt sig i sin nya vårskrud. Kören, som bestod av tio damer och sju herrar på denna vårresa, hälsade våren och den kommande sommaren välkomna med sitt tema "Sommardrömmar".

Resan till Åland hade arrangerats av körmedlemmen **Seppo Hokkanen** som är en årlig återkommande gäst på Vårdö.

Presentatör var **Timo Niemelä** som humoristiskt och trevligt berättade om de olika sångerna. Givetvis gjorde han presentationerna på svenska, som han lärt sig bland annat i Lumparland,

där han ofta är och fiskar om sommaren.

Kören hade valt Åland för att se på naturen och få uppleva vitsipporna och gullvivorna och den skira vårgrogröskan. Naturen bjöd dessutom på ett fantastiskt vackert väder och det var bara att njuta av några härliga dagar då Åland ofta visar sig från sin bästa sida, så här års.

Inspirerade av allt detta bjöd kören på en mycket fin och hörvård konsert.

Fick fram det bästa

Dirigent var **Ari Niskanen**, som till professionen är musiklärare. Han lyckades verkligen få fram det bästa ur den här fina kören. Man fick höra olika sånger från litet vemod till yr stämning från en skicklig kör med härliga röster och stor sångarglädje.

Kören sjöng enbart på finska men skulle enligt utsago från presentatören, lära sig någon

sång på svenska om man kom till Åland ett annat år.

Det var ett tialt sånger som framfördes, bland dem "Sommar natt" och en egen Heinolasång som gick litet i marsch-takt, "Heinolan kylpyvieraitten marssi".

Som mellanspel framfördes några Karelska sånger till eget ackompanjemang på kantele av **Hannu Knuutila** och med fin assistans av välsjungande Seppo Hokkanen.

Det var endast ett 30 tal åhörare och till nästa år borde man göra mer marknadsföring för att locka flera Ålänningar till att lyssna på fin körsång. Det är kören värd.

Vårdös egen damkör "Kakaduorna" stod för trakteringen efter avslutad framförande och visser fram emot att få lyssna även till dem. Kanske i samband med att Jyränkökören återkommer.

MAGNUS MAGNUSSON

Om den åländska klagokören

med **Lycke Pörtlfors**, som projektledare, och **Johanna Grüssner**, som dirigent, berättar **Lina Antman** i en artikel i det senaste numret av Resonans, Finland svenska sång- och musikförbunds tidskrift.

Antman skriver också en artikel inför årets upplaga av konsertserien Katrina, som genomförs i början av augusti. Ur numret kan också noteras at projektkören Viva, inom Västyra Nylands sång- och musikförbund, i januari gav en konsert i Tallinn där **Jack Mattssons** körsvit "Vi vandrande själar" stod på repertoaren.□

Författaren Sanna Tahvanainen

är inbjuden som Finlands representant till den internationella litterära festivalen i Turkiet den 22-24 maj. Arrangörer är universitetet i Mugla, Akyakas kommun, det turkiska litterära förbundet, samt organisationen PEN.

Under poesifestivalen kommer Tahvanainen att premiärläsa poemet "Vi leker att jag är en ö", ett beställningsarbete från Ålands museum och Ålands konstmuseum, som också kommer att vara Tahvanainens bidrag på sommarens utställning "Utpost, Mellanland, Brygga". Poemet beskriver Åland inifrån, hur det kan tänkas kännas att vara ön Åland som finns ensam i havet mellan två, eller snarare tre, länder som alla i tur och ordning har påverkat örikets självbild och position.□

I Alexander Rybaks vinnarlåt i Moskva

dansas en explosiv hal-lingdans. Samtidigt pågår nu genusgranskning och fördjupningar i halling i både Norge och Sverige, berättas i ett pressmeddelande från de inblandade.

Halldis Folkedal i Norge visar i en masteruppsats i dansvetenskap hur även kvinnor har dansat halling och att könshegemonierna i dansen inte var lika starka i bondesamhället som nu samt diskuterar "hur olika kvinnans kropp är och bemöts i ett privat och ett offentligt rum."

Anna Öberg vid Danshögskolan Stockholm låter i ett examensarbete samspelet mellan musik, rum och rörelse på en mikronivå vara koreografisk motor. Med den kärnfulla kroppen i centrum skapar hon "ett musikaliskt rum där folkdansens estetik får stå för sig själv".

Maria Värendh, vid Danshögskolan, undersöker för sin del könsöverskridande inom folklig dans och hur man kan tillföra hallingen nya kvaliteter "genom att dansa den med olika könsattribut".□

Kompbandet

i helgens gospelkonsert var helåländskt, inte från Stockholm som det i misstag kom att stå i recensionen i måndagens tidning.□

nyan.ax

Kallelse till Stiftelsen Ålands vänners delegationsmöte inbjudan till föreläsning med professor Åsa Ringbom

Medlemmarna i Stiftelsen Ålands vänners delegation kallas härmed till delegationens

vårmöte

som äger rum i Filmsalen på Ålands museum tisdagen den 26 maj 2009 kl. 17.45-18.30.

Vid mötet behandlas sedvanliga på vårmötet ankommande ärenden. Styrelsen

Inbjudan till föreläsning med professor Åsa Ringbom

Professor Åsa Ringbom fortsätter sin populära föreläsningsserie. Denna gång skall hon tala under rubriken "**Åländskt 1200-tal i arkitektur och konst**".

Allmänheten inbjuds härmed vänligen till föreläsningen som äger rum i Filmsalen på Ålands museum tisdagen den 26 maj 2009 med början kl. 18.30.

Efter föreläsningen dvs. ca 19.30 bjuder Stiftelsen Ålands vänner på kaffe med tilltugg.

Välkomna!

Musikanter. Lars-Erik Plantin, till vänster, och Bernt Blomberg med affischerna för polismusikkårens konsert i Mariehamn på lördag. Foto: JONAS EDSVIK

Känd polismusikkår till Åland

En blandning av marschmusik, visor och storbandsjazz bjuds det på när Stockholmspolisens musikkår kommer på besök till Åland och framträder på Torgscenen i Mariehamn lördagen den 23 maj.

Musikkåren hade redan i april sänt ut **Bernt Blomberg**, klarinettist och tidigare kriminalkommissarie, samt tenorsaxofonisten och byråchefen **Lars-Erik Plantin**, för att rekognosera och sprida information kring konserten. Man samarbetar också med polisen på Åland kring orkesterbesöket.

Rötter till 1908

Blomberg och Plantin berättade att det blir inemot fyrtio man ur musikkåren som kommer till

Åland den 23 maj. De är också väl insatta i musikkårens historia och kan berätta att den först grundades 1908. Verksamheten upphörde dock vid första världskriget och dagens musikkår blev till år 1936.

–Från början var det bara poliser i musikkåren, ofta militärmusiker som fått anställning inom polisen, men numera är musikkåren också öppen för andra, förklarar Plantin.

Bernt Blomberg konstaterar också att musikkåren genom åren haft många professionella musiker ur andra orkestrar, som Stockholms filharmoniska orkester, Hovkapellet och Radioorkestern, som medlemmar.

Jubileums-cd

När orkestern år 2006 firade sitt sjuttioårsjubileum gav man

också ut en skiva med titeln "Kom i min famn". Visbetonat, som titeln anger, men också med ett svängigt **Glen Miller**-avsnitt.

Musikkåren har också gjort många turnéer genom åren, både inom och utom Norden.

Musikkåren leds sedan år 2003 av **Anders Söderkvist**, trumpetare och aktiv musikarrangör också utanför kåren. Ett av Söderkvists bravurnummer på trumpet är "Gotländsk sommarnatt" som han också kommer att framföra vid konserten i Mariehamn.

Den 23 maj mellan kl. 12 och 13 kan man höra Stockholmspolisens musikkår på Torget i Mariehamn.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

HYR UT DIN STUGA VIA OSS

Vill du ha med din stuga i vår katalog
och online stugbokning från och med 2010?

Låt Viking Line förmedla din stuga
och få hjälp med fotografering, marknadsföring
och inbokning av din stuga.

Kontakta oss på Viking Lines stugavdelning
på telefon 26198 eller stugor@vikingline.fi

VIKING LINE

Alltid nära dig 19-24.5

Grillskiva av rostbiff

även marinerade..... kg **14,90**

Revbensspjäll

även marinerade..... kg **5,90**

Chorizo grillkorv

300 g (EP 8,17/kg)..... pkt **2,45**

Åländskt hemvete

ca 300 g (EP 5,00/kg) . st **1,50**

Örfil

50 g (13,00/kg) st **0,65**

Palvad skärgårds- skinka

..... kg **13,90**

Blåmögelost

125 g (11,92/kg) st **1,49**

Apelsinjuice

1 l..... st **0,85**

Champinjoner

200 g, (9,95/kg) ask **1,99**

MAJ MÅNADS PLUSSA ERBJUDANDEN

Hiillos grillkorv

400 g (max 2 per hushåll)
MED PLUSSAKORT

(EP 3,13/kg) 2 st **2,50**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 5,48/kg) st **2,19**

Marli Juissi saftdrycker

1 l, olika smaker

MED PLUSSAKORT

(EP 0,67/l) 3 st **2,00**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 0,80/l) st **0,80**

Sununtai specialvetemjöl

2 kg

MED PLUSSAKORT

(0,50/kg) pkt **0,99**

UTAN PLUSSAKORT

(0,70/kg) st **1,39**

Bio Luvil tvättpulver

750 g

MED PLUSSAKORT

(EP 3,33/kg) 2 st **5,00**

UTAN PLUSSAKORT

(EP 3,80/kg) st **2,85**

EXTRA

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

En bisyssla med s

Det är soligt den dagen vi besöker Totto Eckerman och hans bin. Reportaget bokades med reservation för regn. Bina stannar, som de flesta andra, helst inne då det regnar.

Bina har, skall vi snart märka, synnerligen sofistikerade instinkter.

Under 1970-talet bodde Totto Eckerman en period tillsammans med **Erik Lindholm**, biodlare från Saltvik. Erik märkte att Totto var naturintresserad ut över det vanliga och lovade att Totto skulle få en svärm bin av honom om Totto spikade ihop en kupa. Kupan var knappt klar innan svärmen fanns att hämta, och Totto hämtade sina första bin i en låda. På natten blev kupan inflyttningsklar.

–Att jag började med bin var en slump som så mycket annat viktigt här i livet.

Idag har Totto ungefär hundra samhällen. Varje samhälle ger ungefär 15 kilo honung per år, ibland mer och ibland mindre.

–Blir somrarna för torra produceras ingen nektar. Förra sommaren var rent katastrofal.

Många år har bina förbrukat mer socker än de samlat in honung. Därför gäller det för biodlaren att se till att bina har tillräckligt med sockerersättning.

Sälgen viktig

Olika blommor ger olika mycket nektar. Det behövs till exempel hundrafemtio vitsippor för att ett bi skall få ihop två små klumpar pollen. Vitsippan producerar ingen nektar alls.

–Det är först då vitklövern och hallonbuskarna blommar som samlandet tar riktigt fart. Maskros är också populärt, då kan bina vara helt gula.

Sälg är ändå den viktigaste växten.

–Alla insekter får första morgonfrukosten då de vaknar på våren av sälg. Här omkring finns femton olika sorters sälg. Sälgen producerar både nektar och pollen med hög proteinhalt.

För att bina skall kunna samla nektar är det viktigt att temperatur och fuktighet stämmer överens.

–Vitklöver producerar nektar först då det är 25 grader varmt. Under optimala förhållanden kan ett samhälle samla fem kilo nektar per dag, men säsongen är kort.

Honungen tar Totto så fort han bedömer att säsongen är över, ifjol blev det extremt tidigt.

–Skördar man inte honungen i tid, äter bina upp den.

Bina är avgörande för att människan skall ha mat på tallriken. Ungefär 70 procent av allt vi äter är beroende av pollinering och bina är den viktigaste insekten för pollinering.

–Äppelodlare hyr in mina

Inte arga. Totto Eckermans bin är snälla och reagerar knappt då han lyfter upp en bikaka. Det är i den drottningen lägger ägg, bina kläcks och honungen samlas.

bin så att jag har några av mina bikupor bredvid deras äppelodlingar. Det är en viktig del av min inkomst, särskilt de år då honungsskördarna är sämre.

Bina är således också viktiga för Ålands export.

–Förra året såldes åländska äpplen för två miljoner euro. Utan att överdriva har vi att tacka bina för en halv miljon euro. Utan pollinering växer bara små äpplen och de är osäljbara.

På Åland finns 200 hektar äppelodlingar. Optimalt till den mängden skulle vara 800 bisamhällen, men så många finns inte på Åland. Biodlarföreningen har cirka 50 medlemmar som sammanlagt har ungefär 300 bisamhällen.

Skogsbrand

Då vi besöker några av Tottos bikupor pustar Totto in lite rök i bikupan med rökpusten innan han öppnar locket.

–Då tror bina att det är skogsbrand på gång och går till skafferiet för att tanka sig fulla inför en flykt. Eftersom alla bin kryper in i kupan kan man öppna locket utan att de flyger rakt på en.

Just de här bikuporna ligger några kilometer från Tottos hem, de flesta har han på pollinering i Tjudö.

–Den åländska naturen är så omväxlande att det går att ställa bikupor var som helst. Vi har idealiska förhållanden här med ljung nästan överallt och vatten med sälg.

I bikupan är det ordning och reda. Alla bin har olika arbetsuppgifter och bikakorna är välorganiserade: ynglen finns längst in, pollen samlas i en ring utanför och ytterst finns honungen.

Trevliga

Tottos bin är snälla. Vi står mitt bland bikuporna, bin kryper på mitt block och undersöker fo-

tografens kamera, men ingen sticker.

–Normalt är de väldigt trevliga, säger Totto.

Bin dör då de sticker så de sticker inte bara för ros skull. Gadden lossnar då den fastnar i mjukt skinn och fortsätter pumpa in gift.

–Blir man stucken skall man ta bort gadden, då blir svullnaden inte så irriterad.

Plötsligt har jag fullt med bin bakom mig. De surrar och flyger runt runt.

–Du står mitt i deras infartsled. De blir förvirrade om de inte kan flyga samma väg som de brukar då de skall in. Därför skall man flytta bikuporna rejält då man gör det, inte bara några meter så att de fortfarande kan känna igen sig.

Nobelpris

Biodlarna kommer inte alls i närheten av binas intelligens, menar Totto.

–Då biodlarna lägger sig i tappar man en massa viktiga saker. Fast det är klart att bina inte egentligen är intelligenta, men de har synnerligen sofistikerade nedärva instinkter.

Som exempel på en sofistikerad instinkt nämner Totto binas förmåga att besöka blommor vid rätt tidpunkt.

–Vissa blommor ger bara nektar på förmiddagen. På de blommorna ser man aldrig bin på eftermiddagarna.

1973 fick **Karl von Frisch** Nobelpriset då han lärt sig att avläsa binas kommunikationssystem.

–Bina kan ange riktning med hjälp av solen och kommunicera längden till en bra blomma med hjälp av en vaggande dans.

Text: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Inflygning. Bina kommer med bakbenen fullastade av gula pollen. Bina aktiverar sig på våren då sälgen

Bi-ord

Svärm: Då ett bisamhälle blir trångbott lägger drottningen nya drottningägg innan hon beger sig iväg tillsammans med halva samhället. Att svärma är binas sätt att föröka sina samhällen. Biodlaren har en vecka på sig att upptäcka nya drottningceller och förhindra svärmen genom att själv dela samhället. Drottningens ena vinge kan också klippas efter att hon parat sig, då kan hon inte initiera rymningsförsök.

Samhälle: Bin är flockdjur. Ett bisamhälle räknas som en individ.

Drottningen: Varje samhälle har en drottning. Det är hon som är obestriddig chef. Drottningen lägger ägg och kan själv bestämma vilken sorts ägg hon skall lägga: arbetarbin eller drönarbin. Ungdrottningen parar sig då de är ungefär två veckor gamla. För att undvika inavel flyger de ett par kilometer

bort från sin kupa och parar sig med drönare på vissa platser i luftrummet. Det finns uppgifter om att parningsplatserna har varit de samma i hundratals år. En drottning kan lägga 3000 ägg i dygnet, notera att befruktningen bara sker en gång under hennes livstid. Drottningen kan leva fem år och varje år märker biodlaren drottningen med en bestämd färg. Då kan biodlaren åldersbestämma drottningen. Färgen underlättar också då man vill hitta drottningen bland alla andra bin.

Arbetarna: Honor som inte har utvecklade äggstockar och som utför allt egentligt arbete.

Drönare: Hanar som utvecklas av obefruktade ägg. Drönare befruktar drottningen en gång under hennes livstid, annars har drönarna ingen synbar funktion. I ett samhälle finns några hundra drönare och 30.000 arbetsbin. Till vintern dör alla drönare.

Varroa: Varroa är ett kvalster som paratiserar bin. De suger kroppsvätska ur ynglet och försvagar biet. Görs inget åt kvalstret tar det kål på ett bisamhälle på tre år. Kvalstret går inte att bli av med om det bosatt sig i ett samhälle, men det går att bekämpa till 90 procent. Det är dock ett så tungt jobb att många biodlare slutar. Vinterförlusterna av bina kan uppgå till 90 procent. Kvalstret finns överallt i världen, utom på Åland, i Australien, Nya Zeelands sydö och det inre Afrika. Tidigare var det svårare att importera bin än att importera en travhäst till Åland, men nu har restriktionerna nästan helt luckrats upp. –Jag har skrivit till landskapsregeringen för att de skulle öka restriktionerna igen. Får vi in bin med varroa hotar det hela biodlingen på Åland. Med god vilja och kunskap kan vi fortsätta hålla kvalstret härifrån, säger Totto. (ke)

Sofistikerade vanor

h blommar.

Avancerade. Bina kommencerar med varandra med hjälp av antenner och en dans.

Drönarbin. Drönare har en uppgift: att para sig med ung-drottningen. Annars har drönare ingen synbar funktion och saknar också gadd. Det gör att "man kan leka med dem" som Totto Eckerman säger.

Insamling. Den intensivaste perioden för bina är kring mid-sommar. Nu pågår en återhämningsperiod efter vintern.

Frågor:

Arg som ett bi?
Totto Eckermans bin är vänligt sinnade. Om han upptäcker att ett samhälle är mer folkilsket byter han ut drottningen. Eftersom drottningen lägger alla ägg i ett samhälle är det i henne den arga genen finns.

Binas fasettögon ser inte långsamma rörelser, därför är det bättre att stå still än vifta omkring sig om man har bin runt omkring sig.

–Bin blir bara arga då de skall försvara sig mot fiender som vill åt deras honung. Bi-

nas äldsta fiende är björnen, så är man brun, lurvig och luktar illa ligger man illa till. Det är därför biodlaren klär sig ljust.

Hur kan honung vara till exempel ren ljunghonung?

Det är bara en viktig växt som blommar i taget. Under ljunghonperioden är det bara ljunghon som bina samlar. När den perioden är slut kan biodlaren tömma kupan och på så sätt veta vilken sorts honung det är. (ke)

Redskapen:

Bikupor: Tottos bikupor är gjorda av frigolit. I varje låda finns plats för tio ramar med bivax. Just nu är bikuporna två lådor höga, men fram emot sommaren bygger Totto på fler lådor och sätter galler under de lådor som har ramar fulla med nektar.

Rökpust: För att hålla undan bina i kupan används en rök-

Rökpust. Totto Eckerman tänder björktikka som ryker mycket men brinner mindre.

pust. Totto använder björktikka som bränsle, det brinner inte med låga utan ryker. Istället för rökpust kan biodlaren använda en vattenspruta. Då tror bina att det regnar och kryper in.

Slunga: Ramarna sätts in i honungsslungan och centrifugeras. Ut rinner honung som silas och tappas upp på burkar. (ke)

Transportlåda. Då bina skall transporteras kommer den gula lådan väl till pass.

Ett bi-år

Sensommaren/hösten: Då biodlaren beräknar att ingen mer nektar finns att samla för bina tar han ut de av honung fulla bikakorna och slungar ur honungen. I utbyte ger han bina sockerlösning att övervintra på.

Vintern: I bikupan är det 20 grader hela vintern, det ser bina till - inte biodlaren. Bina övervintrar i en fotbollsliknande klump där bina i det yttersta lagret har som uppgift att inte släppa in kyla och bina i det innersta lagret förbränner socker. För att alstra värmen huttrar de med flygmusklerna. Samtidigt förs friskt syre in i klotet och varm luft från undersidan av klotet stiger uppåt och värmer de bin som sitter stilla och bildar skal.

Vårvintern: En solig dag i februari flyger alla bin samtidigt ut och bajsar. I bikupan är det renare än i en operationssal och bina håller sig hela vintern.

Våren:

Då sälgen blommar börjar aktiviteten i bikupan på allvar. Då utökar drottningen äggkläckningen markant. På sommaren samlar bina 50 kilo honung per samhälle, det betyder att Totto Eckermans bin samlar fem ton pollen per säsong. I pollen finns binas protein. –Alla barn behöver protein för att växa och biynglen matas med pollen. En del av bina har som uppgift att mata ynglen. För ynglens skull höjer bina temperaturen i kupan till 34 grader.

Sommaren: Bina samlar nektar och pollen på sina bakben och för det till kupan. Den intensivaste perioden är kring midsommar. Under sommaren är det alltid 34 grader i kupan. Varma dagar fläktar bina så att temperaturen sänks, och så att vattenhalten på den insamlade nektarn går ner under tjugo procent och blir till honung. (ke)

Min far var biodlare

Under ett par år under min uppväxt hade pappa bikupor. Det var dramatiska år, doftar lika sött som den nyslungade honungen jag satte fingret under då den rann ut ur slungan i garaget, lika spännande som rökdoften ur pusten.

Mamma sydde en vit bidräkt åt pappa, en i mindre modell åt mig. Då grannarna ringde och sa att en bisvärm rymt och satt sig i deras vårdträd klädde pappa på sig sin dräkt, tände eld i rökpusten och gav sig ut på byvägen med en hink i handen. I hinken skakade han ner svärmen, till grannarnas lättnad och binas förgelse.

Pappa fick drottningar på posten. I små trälådor med galler levererades de till

det lokala postkontoret och postfröknarna frissade nervöst. Han fick själv gå efter den lilla lådan i utrymmet bakom disken, postfröknarna vågade inte röra det surrande lådorna. Pappa var modigast i världen.

Tidiga höstar satt jag och min bästa kompis vid vägrenen och sålde "Fin, färsk honung från Forsby". Som jag minns stannade alla och köpte.

KARIN ERLANDSSON

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN & MATHISHALLEN

PANINI
MED SALLAD
& LITEN LÄSK
6⁰⁰
ST

VINNARE

av TAFFEL-CYKEL • EDITH NORDBERG
VI GRATULERAR!

Supererbjudandena gäller tisdag 19 maj - söndag 24 maj

Supererbjudande!
GRIS INREFILÉ
Ca 700g marinerad

6⁹⁹
KG

JORDGUBBS-
WIENERBRÖD

1⁷⁸
ST

FRENCH FRIES
750g djupfryst Oolannin
Ep 2,13/kg

1⁶⁰
PÅS

Supererbjudande!
VATTENMELON HEL
PANAMA

0⁹⁹
KG

GRIS KARRÉ
även marinerad, Inhemsk

5⁹⁵
KG

6 FÄRSTÄLL -förmån

OLDERMANOST
OCH
OLDERMAN 17%
900-1kg VALIO
Utan plussakort 8,55/st

6⁹⁹
ST

Supererbjudande!
VANILJGLASS
1 lit Ingman

0⁹⁹
LIT

NEKTARINER
500g SPANIEN
Ep 3,98/kg

1⁹⁹
ASK

Supererbjudande!
ISSALLAD
100g Inhemsk

0⁹⁹
PÅS

LÄSKEDRYCK
JAFFA
4fl x1,5lit HARTWALL
Utan plussakort 3,09/2-pack

5⁰⁰
2X2
PACK
Inkl.pant

SALLADS
DRESSING
300g SAARIOINEN
Utan plussakort 1,89/fl

1⁶⁹
FL

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

PLUSSA
för dina inköp

SUPERMARKET

Kristihimmelfärdsdag
Onsdag helgafton 20/5 kl. 9-20
Kristihimmelfärdsdag 21/5 . . kl. 10-18

Ålandsv. 42 tel. 28 149

Kristihimmelfärdsdag
Onsdag helgafton 20/5 kl. 9-18
Kristihimmelfärdsdag 21/5 kl. 11-16

Kul för barnen. Smilla Påvall, Melina Renfors och Nora Karlsson hade roligt på lekplatsen i Lumparland Klemetsby när Röda korset hade fest.

Familjefest i Lumparland

Ponnyridning, lotteri och en tur med sjöräddningsbåt. Röda Korset i Lumparland bjöd in till fest för hela familjen.

För tredje året i rad höll Röda Korset i Lumparland en familjedag i Klemetsby. På lekplatsen hölls ridning för barn, femkamp och olika slags försäljning. Ordförande **Ann-Sofi Perjus** säger att man vill visa upp vad man har att erbjuda.

–Vi tycker också att det är roligt att ordna aktiviteter som lockar barnfamiljer och äldre samtidigt som vi kan visa upp vad vi har.

Intäkterna från årets försäljning går till förstahjälputrustning som skänks till sjöräddningen.

Svinö vann femkampen

I femkampen deltog Röda korset från Lemland och Föglö, Sjøräddningen, Svi-

nö byalag, Norrboda byalag, den lokala Marthaföreningen och Lumparlands ungdomsförening samt två blandade lag. För andra året i rad kammade Svinö byalag hem segern.

Sjøräddningen bjöd på åktur i sin båt och många intresserade trängdes på kajen för en tur. **Anders Påvall** från Mariehamn står och försöker övertala sin dotter **Smilla** att ta en provtur, men vinner ing-

et gehör. Som tur är får även vuxna åka med.

Ut på fjärden bär det och där lämnar Nyan familjefesten.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Provtur. Sjøräddningen bjöd på en åktur för festbesökarna.

Familjefest. Isac Nordberg, Leila Hill, Ulrika Nordberg, Mille Pero, Lill Strandholm, Diana Karlsson och Cecilia Karlsson deltog i Röda korsets familjedag i Lumparland.

allt

MARKET

YTTERFILÉ
av gris

6,90 kg

HACKAD
NÖTBİFF

12,90 kg

**TORS DAG 20/5 9-18,
KRISTIHIMMELFÄRDS DAG
STÄNGT**

du behöver -ändå klöver över!

F:ma

ERIK MATTSSON

GÄLLER t.o.m. ONSDAG 27/5

Husmanspålägg
i skivor kg **12,90**

Jubileums mocca
500 g kg **2,99**

French fries
750 g, Oolannin (EP 3,05/kg)påse **2,29**

Potatislimpa
500 g, Ålandsbagarn (EP 5,70/kg) st **2,85**

Hallonvaniljwienerbröd
Ålandsbagarn st **0,99**

PLUSSA -FÖRMÅN

GÄLLER 4/5-4/7

Carlsberg mellanöl
0,331 / brk 24-pack **19,95**
utan Plussa-kort 24,24/pack **inkl.pant 3,60**

PLUSSA -FÖRMÅN

GÄLLER HELA MAJ

Gröna vindruvor
Kärnfria, 500 g, Indien ask **1,49**
utan Plussa-kort 1,99/ask

Flora margarin
400 g 2 st **2,00**
utan Plussa-kort 1,39/st

Grandiosa pizzor
300-350 g. Gäller även X-tra allt 2 st **5,00**
utan Plussa-kort 3,15/st

Serla toilet WC-papper
8 rullar pkt **2,39**
utan Plussa-kort 2,70/pkt

Serla hushållspapper
4 rullar pkt **2,09**
utan Plussa-kort 2,35/pkt

GODBY TEL 43 250

VAR D 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, FRE 15.5-12.6 kl. 9-18, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Jag fattar inte att huvudet sitter kvar.
NHL-SPELAREN ADAM BURISH VAR MILLIMETRAR I
FRÅN ATT FÅ HALSEN AVSKUREN AV EN SKRIDSKO.

IFK dam fortsatt i topp

DIVISION IV ÖSTRA, dam	
RÅDMANSÖ	1
IFK MARIEHAMN	3

FOTBOLL. IFK Mariehamns damlag tog i söndags sin fjärde raka seger och ligger fortsatt i serieledning.

Det var i säsongens fjärde omgång som IFK vann borta mot Rådmansö med 3-1 (2-0).

Det första målet kom redan efter tretton minuters spel genom **Lisa Klingberg**. Knappt 20 minuter senare får **Frida Thilén**

till ett bra skott och utökar till 2-0.

Hemmalaget kvitterar sedan i början av andra halvlek. Men de kommer inte närmare än så för med 70 minuter spelade av matchen drygar IFK ut ledningen genom **Josefine Danielsson** som fastställer slutresultatet 3-1.

Nästa match spelar IFK hemma på söndag mot tabellfemman Knivsta som har vunnit två och förlorat två matcher så här långt. (mn)

Sasha åter i träning

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamns anfallaren **Sasha Anttilainen** är enligt IFK:s klubbdirektör **Peter Mattsson** troligtvis tillbaka i träning den här veckan. Men det är ännu för tidigt att avgöra om han är redo för spel mot TPS i Åbo på söndag eller inte.

–Han måste vara med på

några träningar innan han kan spela match, säger Mattsson.

Under gårdagens match mot MyPa blev **Tamas Gruborovics** utbytt i den 88:e minuten. Han tog sig för magen och grinade illa. Men vad det verkar nu är det inget allvarligt och vad Mattsson har hört var det kramp. (mn)

Ahlqvist förlänger med Järfälla

■**INNEBANDY.** **Andreas Ahlqvist** förlänger med Järfälla IBK i ytterligare två år. Ahlqvist kom till Järfälla 2006 och ska enligt klubbens hemsida nu omskolas från back till center.

–Mycket glädjande att en av våra absoluta nyckelspelare väljer att förlänga sitt kontrakt med oss. Andreas är med sin personlighet och sitt uppoffrande spel en stor favorit bland alla i och

runt klubben. Som center kommer vi kunna utnyttja de offensiva kvalitéer som Andreas besitter på ett bättre sätt. Lägg till hans defensiva styrkor och jag ser en fantastisk tvåvägsspelare, säger Järfällas manager **Jocke Lindström** till jarfallaibk.com.

Järfälla slutade i år på en tolfte plats i Svenska Superligan och var ytterst nära att falla ur serien. (jl)

Norrmén debuterar som expert

Expert och programledaren. Sportmagsinet har nu fått Daniel Norrmén som expert och tanken är att han ska synas i rutan efter varje hemmamatch, som IFK har spelat. Till höger om honom Sportmagasinets programledare Johan Larsson och längst till höger står Jennifer Åström bakom kameran. Foto: STEFAN ÖHBERG

– och exklusiva bilder från Åland Uniteds seger

TV. Åland Uniteds sjätte raka seger, IFK Mariehamns 0-0 mot MyPa och så Daniel Norrmén som expertkommentator. Allt i Sportmagsinet i kväll.

–Jätteroligt. Det är nog drömjobbet, säger Norrmén om sin nya roll framför kameran.

späckt med fotboll i kväll. Bland annat hälsar **Maria Nykvist** på hos Åland United efter lagets sjätte raka seger i Damligan och så får **Johan Larsson** besök av Daniel Norrmén som analyserar IFK Mariehamns 0-0 mot MyPa.

Som före detta IFK-spelare har Norrmén en hel del åsikter om spelet i söndags och

bland annat tycker han att **Arsim Gashi** blev alldeles ensam i anfall under den första halvleken.

Själv gör Norrmén debut som expert och har givetvis sina egna favoriter bland alla andra profiler.

–Jag gillar **Simon Bank**. Han är kunnig, skriver på ett skoj sätt och är även med lite på teve. Sedan tycker jag

att **Jens Fjellström** är bra.

Det blir även bilder från Åland Uniteds 5-0-seger hemma mot KPV i lördags. En seger som drygade ut ledningen för United i Damligan och laget har nu hela 19-1 i målskillnad. Just Uniteds målskytte blir ett av ämnena i kvällens program.

Programmet 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30. (jl)

CONDIS OPEN

Lördag 23 maj kl 16.00 är det 2-manna-scramble på Eckerö Golf

En singel-hep
Anmälan senast torsdag kl 18
Närmare information för på golfhopan eller på www.eckerogolf.com

VINDKRAFT

VTEK ENERGY VISNING

av vindsnurra TWH1500 för vattenvärmning

ONSDAG 20.5 KL 19 i Lemland Bistorp

VTEK-skyttar finns uppsatta som vägbeskrivning

VTEK

Tel 0457 0054086

Vattenvärmaren utvecklades efter diskussioner med VTEK Energy hösten 2006 och har testats sedan dess. Turbinen på bilden, TWH 1500, är monterad i Lemland Bistorp hösten 2008 och är den första TWH 1500:n i Skandinavien, vilken har körts sedan dess med goda resultat. TWH 1500 är kopplad mot en 300 liters ackumulatortank, som även är utrustad med dubbla värmeväxlar-slingor, för inkoppling av vakuumsolfångare och värmepump.

30% RABATT

PÅ ALLA HAGLÖFS SKOR

ex. **Motion 2**
Ord. pris 129,-

ex. **Crag Q**
Ord. pris 99,-

Vinddräkt 49€
Umbro, dam- & herrmodell

SPORT center

NORRAGATAN 9, tel. 16 489, fax 16 589. Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Rätt mode till rätt pris!
MAGIQUE
Torggatan 10 tfn. 17 730 for fashion

ÖPPET: vardagar 10-18,
torsdag 10-20, lördag 10-15

Beslut om Akombo uppskjutet

■**FOTBOLL.** Beslutet om **Ukeyima Akombo** blir IFK Mariehamnspelare eller inte dröjer. I fredags skulle Svenska fotbollsförbundets förbundsstyrelse träffas och ta ställning till GIF Sundsvalls överklagan om att de inte får dispens att låta Akombo spela, men ingen beslut fattades.

I stället är mötet uppskjutet till nästa måndag.

Det betyder att Akombo fortsatt är IFK-spelare fram tills dess och att han kan spela för IFK mot TPS i Åbo nu på söndag. Men IFK väljer att avvakta.

–Det känns vettigare att vänta på beslutet än att han ska hatta fram och tillbaka, säger **Peter Mattsson**, IFK:s klubbdirektör. (mn)

Wirtanen spelade hela segermatchen

■**FOTBOLL.** Tommy Wirtanen spelade hela matchen som högerback när hans Örebro SK i söndags besegrade GAIS med 2–0 på hemmaplan. Wirtanen varnades i den 25:e minuten och Nerikes Allehanda gav honom godkänt i betyg.

Örebros mål gjordes av **Kim Olsen** och **Fredrik Nordback** och på nio spelade matcher har Örebro fem segrar och fyra förluster. Nästa match spelas redan imorgon och då är det Malmö FF på bortaplan som gäller. (jl)

Danielsson 32:a på FM

■**BOWLING.** Kenneth Danielsson, IFK Mariehamn, slutade på en 32:a plats under helgens FM i Vanda. I kvalet blev det en 43:e plats för Danielsson och efter finalpassets sex första serier hade han stigit till plats 29.

Men sedan blev resultaten något sämre och han slutade alltså 32:a vilket inte räckte till en plats under söndagens final. En final som **Ari Savola** från bowlingklubben Cosmos plockade hem. (jl)

HIK:s svärtor föll bort

■**FOTBOLL.** Svärtorna från Hammarlands match mot SCR i lördags föll bort i måndagens tidning. Matchen slutade 3–2 och Nyans svärtor delades ut enligt följande:

Emil Forsborn	
Tomas Lindholm.	

Fotboll												
Division IV, Uppland												
UIF–Frösunda SK											0–1	
Rådmansö SK–IFK Mariehamn											1–3	
Riala Golf–Norrskedika IF											2–1	
IFK Mariehamn	4	4	0	0	15–	2	12					
Häverödals SK	4	3	1	0	8–	2	10					
Upplands-Ekeby IF	4	3	0		111–	3	9					
UIF	4	2	0	2	5–	4	6					
Knivsta IK	4	2	0	2	4–	4	6					
Frösunda SK	4	1	2	1	3–	5	5					
Rådmansö SK	4	1	1	2	6–	7	4					
Riala Golf	4	1	0	3	2–	6	3					
Norrskedika IF	4	0	1	3	3–	7	1					
Tobo/Örbyhus FF4	0	1	3		3–	20	1					

Följande matcher: **on 20.5** Norrskedika IF–Tobo/Örbyhus FF, **to 21.5** Frösunda SK–Riala Golf, **sö 24.5** IFK Mariehamn–Knivsta IK, Upplands-Ekeby IF–Rådmansö SK, Häverödals SK–UIF.

Stark trupp till sommarens öspel

Både Andreas Björk och Wilhelm Ingves är uttagna

FOTBOLL. Nu är truppen klar. Herrarnas fotbollslag till öspelen består av såväl unga talanger som rutinerade rävar.

–Vi är nöjda och det är en ganska ung trupp som jag tycker är starkare än den på Rhodos, säger tränaren Peter Lundberg.

Förbundstränarna Peter Lundberg och **Daniel Norrmén** har tagit ut 20 spelare som ska representera Åland under öspelen till sommaren. Och från den första samlingen i januari har deras vision hela tiden varit densamma.

–Vår tanke har varit att ta med spelare som fortfarande strävar uppåt i karriären. Därför har det blivit många unga spelare, för när inte de allra bästa från IFK kan vara med finns det inte så många andra med en så klar ambition, säger Peter Lundberg.

Det har blivit fem samlingar under våren och Lundberg tycker att han och Norrmén fått ihop en bra mix av unga talanger och rutinerade spelare.

Bättre trupp. Tolv av spelarna från U21-truppen 2007 är med även i år. Då slutade laget på en sjundeplats men Peter Lundberg tycker att truppen ser vassare ut den här gången.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Speciellt glad är Lundberg över **Andreas Björk** som spelade med IFK Mariehamn så sent som förra säsongen.

–Björk är ganska allround och kan spela på många positioner. I dagsläget är han väl tänkt som mittfältare och vi får därmed in bra med rutin där. Sedan har vi flera spelare som kan spela på mittfältet, som till exempel **Jimmy Sundman**, säger Lundberg.

Unga talanger

Bland rutinerade herrar som Björk och **Linus Gestranius** på mitten döljer sig även ungdomarna **Rezgar Amani** och **Fabian Söderdahl** från IFK:s P18-lag. Två spelare som fyller 17 år i år.

–Rezgar är väldigt teknisk och ganska snabb. Troligtvis kommer vi använda honom som ytter. Fabian har en bra och funktionell teknik och är ganska fysisk för sin ålder. En innermittfältare, säger Lundberg.

Precis som på Rhodos blir det **Kim Lindholm** och **Simon Enqvist** som vaktar målet och Lundberg tycker båda har utvecklats sedan 2007. Framför sig får de riktigt stabil backlinje med bland annat supertalangen **Johannes Nordström**.

–Nordström är extremt stark och är Finlands i särklass bästa försvarare i sin ålder. Han ska bli intressant att se. Sedan har vi **Joakim Signell** som spelar i IFK Örebro där han är outstanding.

Han är en väldigt duktig spelare som borde spela högre upp, säger Lundberg.

Starkt anfall

I anfallet lyser **Wilhelm Ingves** som den starkaste stjärnan.

–Om IFK har det läget som de hade senast med en eller två borta spelare han definitivt inte alla matcher. Men eftersom vi kunde ta ut 20 man valde vi ändå att ta med honom. Kanske det är en liten chansning, säger Lundberg.

Men även utan Ingves ser anfallet riktigt starkt ut med såväl **André Karring** som Jimmy Sundman. Dessutom är **Alexander Weckström** från svenska Ulvåkers IF uttagen i truppen

Fakta/Truppen

Målvakter: Kim Lindholm, Simon Enqvist.
Förvarare: Joakim Signell, Tomas Lindholm, William Lindström, Fredrik Appel, Tony Jansson, Johannes Nordström, John Mattsson.
Mittfältare: Andreas Björk, Rezgar Amani, Fabian Söderdahl, Simon Snickars, David Welin, Petter Isaksson, Linus Gestranius.
Anfallare: André Karring, Jimmy Sundman, Alexander Weckström, Wilhelm Ingves. Damernas trupp presenteras senast den 27 maj.

trots att han haft lite otur med skador.

–Anfallet är väldigt starkt och jag tycker Karring är en väldigt bra spelare som spelar på alldeles för låg nivå. Och så har vi Jimmy Sundman som **Pekka (Lyyski)** lovordat och som gått framåt mycket. Sen har vi Ingves som ju alla känner till, säger Lundberg.

Fyrbackslinje

Vad får vi se för spel-system?

–Vi har sagt som så att vi utgår från en fyrbackslinje och ett zonförsvar. Sen i och med att vi har så pass duktiga anfallare har jag svårt att se något annat än två anfallare. Sen hur vi formerar mittfält får vi se, men grunden är två anfallare och fyrbackslinje.

Åland inleder gruppspelet mot Grönland den 28 juni och möter sedan Shetland och Menorca dagarna därpå.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Paf Open fick besök–och beröm

BEACHVOLLEY. I mitten av augusti kör Paf Open igång. Förberedelserna pågår för fullt och i dagarna besöker turneringens supervisor–**Nikos Sofianos**–Åland. –Rent allmänt är jag mycket nöjd med mitt första intryck, säger Sofianos.

Det är första gången **Nikos Sofianos** är på Åland. Han kom i söndags och åker hem idag så den här gången blev det bara en snabb visit. Men under Paf Open till sommaren blir besöket lite längre–inte så konstigt med tanke på att han är turneringens supervisor. –Hade det inte varit så bra organiserat hade vi behövt mer än tre dagar att gå igenom allt, säger Sofianos.

Bara småsaker
För han är verkligen nöjd med

upplägget kring Paf Open och de här dagarna har mest gått ut på att diskutera småsaker tillsammans med arrangörerna Alandia Top Show. Till exempel vad som måste förändras från turneringen 2007.

–Mycket var bra men det finns också saker att förbättra. Men det är inga drastiska saker, säger **Simon Dahl** som är projektchef för Paf Open.

Nej, publiken lär nog känna igen sig från 2007 och det som blir annorlunda blir förmodligen bara till det bättre. Framförallt har Sofianos och Dahl pratat spelarnas bekvämlighet.

–Jag är mycket nöjd än så länge med det jobb som gjorts och de saker som vi diskuterat. Att banorna ligger så nära hotellet är bra

för turneringen och bra för spelarna, säger Sofianos.

Högsta ansvaret

Men även publiken lär få det mer bekvämligt i år.

–Fokus ligger i att få allt inom samma område och allting finns nu på gångavstånd inom 500 meter, säger Sofianos.

Som supervisor för Paf Open är Sofianos den från det internationella volleybollförbundet som har det högsta ansvaret för sommarens turnering.

Han var bland annat tävlingschef för beachvolleyn under OS i Aten och har dessutom rutin från ett 20-tal tävlingar från världstouren.

Text och foto: JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Sportens kom ihåg

■ ■ **Mariehamns seglarförening/ Medis:** Seglingskunskap för vuxna 19 maj 18.00 vid MSF.

■ ■ **ÅBSK:** Tävlingslydnadskurs med Christa Enqvist 27-28 juni. För mer info se hemsidan www.absk.fi (inom kort) eller kontakta Jessica tfn 15078/04573749731, e-post: jessica.f@aland.net som även tar emot anmälan. Sista anmälningdag är 31 maj.

■ ■ **ÅID-orientering:** Träning,

Nyanbommen torsdag 18.00-19.00 vid Sportkila i Sund.

■ ■ **ÅID-cykel:** Torsdag 21 maj, motionsloppet Floratrampen, 70/40/10 km, Vikingahallen, start 10.00.

■ ■ **ÅID-cykel:** Lördag 23 maj, distansträning, start Vikingavallen, Jomala, 13.00.

■ ■ **ÅID-cykel:** Söndag 24 maj, distansträning, Vikingavallen,

Jomala, start 09.00.

■ ■ **ÅID-cykel:** Onsdag 27 maj, cykeltävling 20 km tempo Bamböle, Bergö vägska, start 19.00.

■ ■ **ÅID/IF Åland-orientering:** Hippo Orienteringsskola i dag 18.00 i Eckerö, Käringsund.

■ ■ **Ålands volleybollförbund:** Årsmöte onsdag 27 maj 19.00 i Vikingahallen. Välkomna.

■ ■ **ÅMK-folktrace:** Tävling lördag 23 maj 11.00. Anmälan görs online eller opelsandra@hotmail.com eller 0407089882 senast torsdag 21.05 kl.19.00.

■ ■ **ÅSSF:** Bänkskytte cup 4 HV 200m onsdag 18.00 i Bredmo

■ ■ **ÅSSF-skytte:** Träningstävlingar inför SFS mästerskapen i viltmål som hålls på Åland veckan före midsommar. Onsdagen den 20 maj 18.00 ålg 100

meter på jaktvårdsföreningen älgbana. Samma dag cirka 20.00 gris 50 meter på Bredmobanan.

■ ■ **Öspelens supporterklubb ÖSPÅ:** Värmöte med Ölympiska Spel fredag 29 maj 18.30 vid flygplatsrestaurangen.

■ ■ **Ö-spel friidrott:** Kastfunktionärer, kom ihåg träff i Vikingahallen i dag 18:30 kommer i medlemsbrev. Övriga intresserade kontakta 0400-791014.

TV-programmet

7.00 Rapport [68345]
7.07 Regionalt [201746797]
7.25 Gomorron Sverige [51363616]
10.30 UR [2058635]
13.00 Rapport [35744]
13.05 Bergen – Kirkenes t/r (R) [721242]
13.35 Porträtt av ett lågtryck (R)
14.00–14.30 Linné – botanikens Mozart (R) [6890]
14.40 Sceningång [2453635]
FILM Svenskt drama från 1956. I rollerna: Edvin Adolphson, Gio Petré, Margit Carlqvist. Regi: Bengt Ekeroth.
16.10 Drömprinsen (R) [6278890]
Naomi är tillräckligt frisk för att lämna sjukhuset och John ordnar bostad i ett av sina lägenhetskomplex.
17.00 Rapport [94180]
17.05 Gomorron Sverige [651203]
17.55 En svensk mästare i Cremona (R) [5420971] Dokumentär. Porträtt av fiolbyggaren Jens Johansson, verksam i italienska Cremona.
18.50 Anslagstavlan [5269890]
18.55 Sportnytt [5268161]
19.00 Rapport med A-ekonomi [26513]
19.10 Regionala nyheter [4134432]
19.15 Go'kväll [350987]
20.00 Kulturnyheterna [49432]
20.15 Regionala nyheter [3745548]
20.30 Rapport med A-ekonomi [616]
21.00 Vem tror du att du är? [42155]
Brittisk reportageserie från 2007. Del 1 av 6. Stephen Fry är en brittisk författare, komiker, regissör, programledare och skådespelare. Han uppfattas lika engelsk som självaste tyget tweed. Även 20/5 och 21/5.
22.00 Seriestart: Krig och fred [679819] Italiensk dramaserie från 2007. Del 1 av 4. Filmatisering av Leo Tolstojs klassiker.
23.45 Sommartid [7766136]
Danska sommarreportage från 2007. Del 1 av 5. Även 25/5.
0.15 Kulturnyheterna (R) [3623730]
0.30 Sommer (R) [6974989]
1.30–7.00 SVT24

10.00–13.00 24 direkt [70106797]
17.50 Fotbolls-kväll (R) [70093]
18.20 Nyhetsstecken [1534529]
18.30 Oddasat [66258]
18.45 Uutiset [476884]
19.00 Sir Henry Morgan – pirat [41889]
Brittisk historiedokumentär från 2005. Älskvärd hjälte eller en drucken däre? Historierna om piraten Sir Henry Morgan på Treasure Island är många.
19.55 Rapport [6098074]
20.00 In treatment [9451]
Del 7 av 43. Till Pauls förvåning kommer Alex tillbaka efter sin resa till Irak, men denna gången för att prata om sin fru. Även 24/5.
20.30 Reflex [8722]
– hur gick det sen? Del 8 av 8. För 20 år sedan var Peter Koski och Augusto Comte Gomez ute och seglade.
21.00 Säsongstart: Carnivale [91180]
Del 1 av 12. Säsong två tar vid där den första slutade, det brinner fortfarande i Sophies och hennes mammas vagn.
21.50 Svenska komediaktörer [5517722] Reportage. Nils Poppe. Nils Poppes liv är en framgångssaga berättad mot en mycket mörk botten.
22.00 Aktuellt [6987]
22.30 Säsong avslutning: Kobra [5258]
Kulturmagasin. Även 23/5, 24/5.
23.00 Sportnytt [94093]
23.15 Regionala nyheter [1395068]
23.25 Rapport [5850884]
23.30 Förbjudna känslor [7068]
Dansk livsåskådningsserie från 2007. Del 4 av 5. Vrede.
0.00 UR: Världen (R) [46933]
Dokumentärserie. Skottsäkra bilar till salu. Även 22/5.
1.00 Sverige! (R) [2231488]
Kulturmagasin. Även 20/5.
2.00–2.30 Korrespondenterna Europa (R) [5741440]
Utrikesmagasin. Född 1989. För första gången får en en hel generation som föddes efter murens fall rösta i det kommande Europaparlamentsvalet.

7.30 Just shoot me (R) [538109]
8.00 The Tyra Banks show (R) [9750703]
8.55–9.50 Top model 6 (R) [1460631]
10.40 Rachael Ray [3481364]
11.30 Våra bästa år (R) [5532722]
12.25 Extreme home makeover [3493426]
13.20 Top chef (R) [593906]
14.15 Oprah Winfrey show [239161]
15.10 Cityakuten [6628190]
16.05 The Tyra Banks show [8769548]
17.00 Top model 7 [411093]
18.00 Sex and the city [704180]
Amerikansk komediserie från 2002. Tjejerna är bjudna på ett osannolikt bröllop.
18.30 Top chef [423838]
Amerikansk realityserie från 2008. Del 7 av 15. Improvisation är temat i dagens utmaning. Programledare: Padma Lakshmi.
19.30 How I met your mother [360155]
Amerikansk komediserie från 2005. Del 2 av 22. Ted bestämmer sig för att ha fest så att han kan bjuda in Robin. Men när hon inte kommer, ordnar han en fest till, nästa kväll och nästa...
20.00 2 1/2 män [367068]
Amerikansk komediserie från 2004. Del 9 av 24. Charlie träffar på en gammal kvinnlig bekant som är nyskild.
20.30 Sjukhuset [462567]
Svensk dokumentärserie från 2009.
21.00 Navy CIS [156529]
Amerikansk dramaserie från 2008. Del 14 av 25.
22.00 The mentalist [557433]
Amerikansk kriminaldramaserie från 2008. Del 15 av 23. Patrick Jane utreder mordet på en gift kvinna som dödades medan hon låg i sängen med sin älskare.
23.00 Hell's kitchen [169093]
0.00 Sex and the city (R) [636681]
0.35 Navy CIS [8761339]
1.30 2 1/2 män (R) [5518469]
2.00 Drew Carey [7886469]
2.25 Förhåxad [5811204]
3.15 Close to home [8214391]
4.00 Jack och Bobby [1150198]
4.45 Rachael Ray [9959933]
5.30–6.00 Boondocks [8050556]

6.20 Judys domstol (R) [9124548]
6.50 Nyhetsmorgon [60524600]
11.00 Nyheterna [830364]
11.05 Efter tio (R) [2981155]
12.00 Nyhetskanalen [585277]
12.05 Efter tio, forts (R) [5357548]
12.55 Hem till gården [367093]
13.20 Hem till gården [8050267]
13.55 Nyhetskanalen [8099838]
14.00 Trav: Dagens rätt [257242]
14.30 Supernanny [1929221]
15.25 Nyhetskanalen [3872364]
15.30 Små i stora världen [349277]
16.00 House (R) [3567819]
16.55 That '70s show (R) [4358155]
17.25 That '70s show (R) [493242]
17.55 Äntligen hemma (R) [4479109]
18.55 Polisstyrkan [301277]
19.21 Keno [100401432]
19.30 Lokala nyheter [891635]
19.35 Lokalt väder [7007797]
19.40 Ekonominyheterna [4049987]
19.50 Vädret [4965971]
20.00 Nyheterna [461838]
20.30 Halv åtta hos mig (R) [460109]
Svenskt matlagningsprogram från 2008. Del 6 av 32. I dag är det Valerie Thunell som står för middagsbjudningen.
21.00 Äntligen hemma [257141]
Svenskt inredningsprogram från 2009. Martin Timell och Björn Christiernsson bygger husets altan. Bosse Rappne planterar allt från böner till morötter och anlägger ett grönsaksland.
22.00 House [857105]
Amerikansk dramaserie från 2007. Del 14 av 15.
23.00 Nyheterna [964180]
23.25 Sporten [3901180]
23.35 Vädret [9160093]
23.38 Lokalt väder [309160093]
23.40 Lost [4128722]
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [8751952]
1.35 Medium (R) [9875914]
2.30 Arkiv X (R) [9069989]
3.20 Ally McBeal (R) [8211204]
4.05 Hope & Faith (R) [6747310]
4.25 South Park (R) [9756198]
4.50 Survivor (R) [9954488]
5.35–6.20 Felicity (R) [3969827]

6.00–10.00 God morgon med A-laget
14.30 Kroppen på G
Del 5 av 5. Hur gör man när man kysser någon för första gången?
14.45 Grymt härligt i Norden
Del 9 av 10. En delvis anime-rad tv-serie om de nordiska länderna. vetamix.
15.00–15.14 Grymt härligt i Norden
Del 10 av 10. Punkiga Grisen söker Lapponia i Sverige.
16.55 Barnmorskorna
Del 6 av 6. Alla födselar får lika mycket uppmärksamhet av barnmorskan.
17.25 TV-nytt
17.30 Gröna rum
Kompostering. Hos Nils Nyberg i Skåne går ingenting till spillo.
18.00 BUU-klubben
18.30 Dok: Vi som överlevde Rågsved Det var hårda tider i Rågsved på 70-talet.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Mandomspövet
Del 1 av 8. Dödsfest hos Kalapalos. Är sex unga västerlänningar värdiga att tävla mot stamkrigare i Brasiliens regnskogar? Klarar de på några dagar av eldprov som krigarna övat på i årtal?
20.52 5 minuter
21.00 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
21.30 Lilla onsdag
Del 4 av 8. En glad och jättefin talkshow. André Wickström är programvärd och kvällens gäst är den förtju-sande belletristen Emma Juslin som skrivit tre romaner.
22.00 TV-nytt
22.10 Villospår
Del 3 av 3. Efter en roman av Henning Mankell.
23.05 Oddasat
23.20–23.50 Boktid
Mångkulturell är ett honnörssord i Sverige i dag. Det är fint att vara blatte. Men många blattar vill hellre vara svenskar än mångkulturellt berikande. Möt dem i Marjaneh Bakhtiaris senaste roman Kan du säga schibboleth?

ÅLANDSKANALEN
Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Sportmagsinet.
Programledare:
Johan Larsson.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Med Kjell Brändström.
6.50 Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan: Med havet som granne. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** På vift. Möt våren med Ålands Radio. Varje tisdag fram till midsommar besöker vi någon spännande plats. Sänds i repris på lördag kl. 15:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **16.16** Vad hände sen? Programmet följer upp tidigare händelser. Hur gick det sen? Sänds i repris på lördag kl. 12:00. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från kl. 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland i dag. **20.40** Låshörnan: Med havet som granne. **20.55–21.00** Beträktelse.

Stephen Fry söker sina rötter

I den brittiska förlagan till "Vem tror du att du är?", som nyligen sändes i SVT, reder **Stephen Fry** (bilden) ut sin bakgrund och släkthistoria. Han minns sin morfar som dog redan när han var elva år men som lämnade många minnen kvar hos honom. Fry vill ta reda på allt om sin morfar **Martin Neumann**. **SVT1 21.00**

5.55 Dave's London [4469635]
6.25 Ettans morgon-tv [43410242]
9.30 Vägen till Avonlea [9922646]
10.18 En skit grej: Kroppsavfallet i vatten [308756364]
10.45 Tre årstider: Vialer
11.00 Tv-nyheter [87432]
11.05 YLE News [8936703]
11.10 Läkarna på landet (R) [3845277]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [15093]
13.00 Tv-nyheter [95432]
13.05 Pokerlandet [366513]
14.00 Naturstund: Kanalöarna [8258]
14.30 Än flödar vinet (R) [6277]
15.00 Tv-nyheter [61890]
15.05 Diagnos: Mord [7594682]
15.50 Vardagens våghalsar: Rödtydare [2138141]
16.00 Strada [1722]
16.30 Ett nytt liv: Systrarna mot strömmen [9155]
17.00 Tv-nyheter [99635]
17.08 Läkarna på landet (R) [300152987] Joanna gör en förhastad diagnos och kontaktar hälsovårdsmyndigheterna på basis av en patients orenlighet.

18.00 Tv-nyheter och väder [4600]
18.30 Saimi & Jal-mari [2819]
19.00 Än flödar vinet [529]
19.30 Naturstund: Kanalöarna [600]
20.00 En sann historia: Fripassageraren [513]
Mauno Voutilainen, 49, har under hela sitt liv arbetat sammanlagt sex månader – och det har långt varit hans eget val.
20.30 Tv-nyheter och väder [66155]
20.55 Sporttrutan [8755616]
21.00 En sjukberättelse [5297093]
FILM (Losing It) Brittiskt drama från 1969. Phil ser livets aviga sidor. Han blir svårt sjuk och balanserar mellan den friska och den sjuka världen. I-rollerna: Martin Clunes.
22.10 John från Cincinnati [9383513]
23.00 Tv-nyheter [15074]
23.05 Prisma: Den levande kroppen [1233726]
23.58–4.00 Nyhetsfönster [363014616]

6.00 Tellus-frågesport [5570722]
6.50–9.00 Lilla tvåan [51948529]
9.00 Oddasat [17109]
9.15–10.35 Regionala nyheter [8711432]
10.35 Gänget och jag [3634906]
11.05 Smakresa: Kylie Kwong i Kina [4408364]
11.30 Djuren i mitt liv [4722]
12.00–12.45 Vroom vroom [27155]
12.50 Nyhetsåret [459172]
13.00 Det började i regnet [8376548]
FILM Finsk thriller från 1953.
14.20 Doften av Indien [530432]
14.50 Under polstjärnan: Trädgårdsskötsel är viktigt [455797]
15.20 Den mänskliga faktorn [5712635]
16.10 McLeods döttrar [5765616]
16.55 Norge runt [3739277]
17.00 Will & Dewitt [21155]
Längdproblem. Teckning.
17.22 Lilla tvåan [200618109]
18.00 Emily [22744]
Kanadensisk familjeserie.
18.50 Tv-nyheter [9743249]
19.00 Regionala nyheter [98242]

19.10 Sportrutan [1237109]
19.15 Tvåans värväder [1227722]
19.20 Akuten [6466451]
20.00 Familjen Metsola (R) [60242]
Risto är ännu på sjukhus. Jaakko har inte lyckats få nytt jobb, däremot får Eeva jobb som ambulansläkare i Tammerfors.
20.50 Gå fint i koppel [2914635]
21.00 Aktuella Tvåan [84890]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [5516074]
22.05 Bounty [4511345]
FILM Engelskt äventyr från 1984. Verklighetsbaserat äventyr om sjömän som gör myteri på Stilla havet. I rollerna: Mel Gibson, Anthony Hopkins.
0.10 Comedy Inc. [952049]
0.30 Dolt ord [5762933]
1.00 Tellus-frågesport [2224198]
2.00 Frågespel [8854136]
3.00 Dolt ord [8858952]
4.00 Sudoko [8834372]
5.00–6.00 Frågespel [8845488]

5.30 Väder [9006155]
6.05 Studio55 [2720258]
6.25 God morgon Finland [60082432]
9.10 Studio55 [1468819]
9.35 Vad ska vi äta idag? [6495600]
9.40 Känslor och dofter [8285819]
Amerikansk dramaserie.
10.25 Repliken [6443890]
10.35 Emmerdale [1451600]
Lunch på Gården. En serie om livet i byn Emmerdale.
11.00 Emmerdale [102093]
11.25 Köpkanalen [9134548]
12.25 MTV3.fi [2405277]
13.15 De vackra och de djärva [8119838]
Amerikansk dramaserie.
13.40 Vad ska vi äta idag? [3013258]
13.45 Godmorgon Finlands bästa bitar [220857]
14.10 Nöjesnytt [4089398]
14.15 Alf [685277]
Amerikansk komediserie.
14.45 Läkarna [2423600]
15.35 Biisikärpänen [8599529]
16.30 Repliken [684432]
16.55 Nyheter [8188074]
17.00 De vackra och de djärva [827659]

17.25 Vad ska vi äta idag? [8109567]
17.30 Emmerdale [772780]
17.55 Dagens jobb! [9428762]
18.00 Emmerdale [621857]
18.30 Härliga trädgårdar [163278]
19.00 Sjuans nyheter [520635]
19.15 Kauppalehtis ekonominyheter [134258]
19.25 Dagens väder [3026548]
19.30 Dolda liv [634242]
20.00 Familjeband [708426]
21.00 Bevisligen skyldig [420616]
22.00 Tians nyheter [345906]
22.20 Resultatrutan [2965600]
22.30 C.S.I. Miami [441109]
23.30 C.S.I. Miami [929838]
Delkos namn kommer upp i ett tråkigt sammanhang när CSI undersöker mordet på en drokning.
0.25 Kvinnotjusarna [5692056]
Amerikansk dramaserie om några verkställande direktörer mer eller mindre ljuva liv.
1.10 Repliken [8070952]
2.10–5.30 Den rätta [49035448]

Jyrki Katainen besökte Åland

Finansministern lovar samarbete

Vill samarbeta. Finansminister Jyrki Katainen besökte Åland i går för att lära sig mera om åländska frågor. Han fick information av bland andra landskapsregeringsledamot Mats Perämaa och lantrådet Viveka Eriksson.

Foto: JONAS EDSVIK

Åland har inte fått någon plats i dubbelbeskattningskommittén av den enkla anledningen att det inte finns någon sådan.

Men Ålands röst skall bli hörd i alla fall och det inte bara angående dubbelbeskattningen utan också alla andra finansfrågor som är viktiga för landskapet.

Det lovar finansminister Jyrki Katainen (SAML) som besökte Åland i går.

Det finns inte någon permanent kommitté som möts regelbundet för att bereda det nya dubbelbeskattningsavtalet mellan Finland och Sverige. Det finns bara en informell tjänstemannagrupp som träffas för att diskutera en massa olika saker, inte bara avtalet.

Det betyder följaktligen att lagtingets heta debatter tidigare i våras handlade om en

kommittéplats som egentligen inte existerar. Men anledningen till att lagtinget suktade efter platsen var ju behovet av att kunna påverka och det behovet skall nu tillfredsställas på andra sätt.

Gott samarbete

–Ålands röst blir hörd, lovade finansminister Jyrki Katainen i går.

Finansministern och landskapsregeringen kom överens om att Åland redan i ett tidigt skede skall få vara med i beredningen de frågor som berör landskapet.

–Jag har insett hur viktiga beskattningsfrågor är för Åland och hur viktigt det är att finansministeriet har ett gott samarbete med Åland, sade Katainen.

–Vi skall i fortsättningen först diskutera med Åland innan vi tar upp en fråga på nordisk nivå.

–Jag tror också att Åland kan delta på nordiska möten då frågor som är viktiga för Åland behandlas, säger Katainen men tillägger att en åländsk närvaro först måste godkännas också av de andra medlemsländerna.

–Jag tror inte att någon säger nej.

Nytt är också att det som utlovas bli ett gott samarbete i framtiden skall få en formell struktur. Samarbetsformen skall systematiseras så att det kan användas oavsett om tjänstemän eller politiker byts ut.

Åländsk beskattning

Anledningen till att Katainen kom till Åland är för att han kände att han behöver förkovra sig i åländska frågor.

Utöver dubbelbeskattningsavtalet fick finansministern information om Åsubs rapport om beskattningen och om att man på Åland nu allvarligt funderar på ett övertagande.

–Intressant. Det är klart att vi måste förstå att den åländska näringslivsstrukturen ser annorlunda ut och att beskattningen måste kunna användas för att sporra Åland till att skapa inkomster, sade Katainen.

–Men vi vill nog att en eventuell åländsk beskattning är ungefär som den finländska.

Extra pengar

Landskapsregeringen och finansministeriet kom också överens om att på respektive håll göra en analys av klumpsumman för att senare gemensamt utvärdera hur systemet fungerar.

Landskapsregeringen informerade dessutom om att landskapet kommer att ha behov av extra pengar för att kunna finansiera den planerade elkabeln österut. Kabeln beräknas kosta 125 miljoner euro.

–Det är egentligen näringsministeriets bord men det är klart

att ett så stort projekt behöver pengar, sade Katainen.

Attraktivt system

Jyrki Katainen berättade att den nya lagen om tonnageskatten är på slutrakan och att man från finländsk sida är nöjd över att Sverige har lagt sina planer om tonnageskatt på hyllan.

–Det ökar vår konkurrenskraft. Vi försöker göra vårt system så attraktivt som möjligt, sade finansministern.

Lagstiftningsrådet **Marianne Malmgren** från finansministeriet var med på mötet som hölls på Havsvidden i Geta. Från Åland deltog lantrådet **Viveka Eriksson** (LIB), finansminister **Mats Perämaa** (LIB), utbildnings- och kulturminister **Britt Lundberg** (C), finanschef **Dan E Eriksson** och riksdagsledamot **Elisabeth Naucér**.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Nytt hopp för en utökad vårfågeljakt

Det finns en möjlighet för Åland att utöka sjöfågeljakten om våren. Avgörande är resultatet av den inventering som åländska jägare gjort under två år.

År 2005 slog EU fast att den åländska vårfågeln strider mot EU:s fågeldirektiv. I domen som föll konstaterades att Åland och Finland inte kunnat bevisa att höstjakt skulle vara omöjlig. De senaste två åren har åländska jägare på landskapsregeringens uppdrag inventerat sjöfågelstammen under hösten. Lantbruksuniversitetet i Uppsala har fått materialet och kommer att presentera sitt resultat om några månader.

Syftet är att bevisa att det finns flera sjöfågelarter som inte är jaktbara på hösten och

att den enda lämpliga lösningen är vårfågeljakt.

–EU förstår sig tydligen inte på annat än att läsa papper, även om det är lite elakt sagt, säger näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (C).

En möjlighet

Om Åland kan bevisa att ejder och svärta inte finns på Åland under hösten kan landskapet ge begränsat tillstånd till jakt på hanfåglarna under våren.

–Resultaten har inte analyserats än men enligt den första uppskattningen kan man konstatera det som alla vet. Här finns inga gudingar och svärta att jaga på hösten.

Flera frågetecken

Men vad som rapporten kommer att resultera i återstår att se. Det är upp till landskaps-

Kartlägggs. Snart finns det svart på vitt om ejder (bilden) och svärta finns på Åland om hösten. Om svaret blir nej kan landskapsregeringen ge tillstånd till begränsad vårfågeljakt på hanarna.

Foto: ERKKI SANTAMALA

regeringen att avgöra om jakten ska återinföras.

–Vi anhängiggör det på ett eller annat sätt.

Det är också en öppen fråga

hur EU-kommissionen skulle agera om landskapet tillåter en utökad vårfågeljakt.

Jan-Erik Mattsson är tydlig med att han gärna skulle se

att en återinförd begränsad vårfågeljakt.

–Det är vår förhoppning.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

► MÖTEN

Kommunfullmäktige i Lemland

sammanträder i Kommungården i Lemland onsdagen den 27 maj 2009 kl. 19.00.

Kommunfullmäktiges ordförande Sune Eriksson

► ANBUD

Mariehamns Energi Ab

inbegär **anbud för kulvertarbeten** i Mariehamn som skall inlämnas **senast den 8 juni kl 15.00.**

Anbudshandlingarna finns att hämta på bolagets kontor Neptunigatan 2.

► MÖTEN

Bostads Ab

Ankargård

håller ordinarie

bolagsstämma

onsdagen den 27 maj 2009 kl. 19 i hobbyrummet vid Scheffersgränd 4.

Behandlas ärenden enligt bolagsordningen paragraf 16.

Mariehamn den 18 maj 2009

Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

PLANT importen

BEHÖVER HJÄLP omgående med plantförsäljning vid Select.

Kan du något om plantor, är du snabb och kundvänlig?

Vi anställer dig som dagavlönad och lön enligt överenskommelse.

Presentera dig själv genom ett besök hos Plantimporten. Fråga efter Sven eller Gittan.

Mån-ons 12-20 • tors-fre 10-20 lörd 10-16 • sön 10-16

► SKOLOR & KURSER

ÅLANDS NATURBRUKSSKOLA

anordnar en kurs i

HÄSTTANDVÅRD

onsdagen den 10.6 kl. 19-21.30 på naturbruksskolan.

Föreläsare: Klinikchef **Torbjörn Lundström** från Djurtandvårdskliniken i Sverige.

Kursavgift : 25€

Anmälan till kursen görs till skolans kansli tel. 32 96 10 per e-post info@naturbruk.ax senast den 5 juni 2009.

VÄLKOMMEN!

” Du som i misstag fick fel blå jacka på R.K.G. tisdagen den 12 maj. Var snäll och lämna den till R.K.G. Det finns en blå jacka, kan det vara din. **MESSARE**

debatt

FOA-Å välkomnar utredning

■ **Med** anledning av det brev som FOA-Å r.f. har skickat till Ålands landskapsregering (LR) den 8 maj 2009 angående ärende ”Arbetarskydd /Ålands Yrkesskola ” vill jag komma med några klargöranden. Det finns ingen konflikt mellan LR och FOA-Å. Däremot så har arbetsgivaren sin roll och facket sin. Från vår sida har det varit viktigt att spela med öppna kort och föra en dialog om bristande rutiner vad gäller arbetarskyddet med arbetsgivaren. Sen ligger det i sakens natur att arbetsgivaren har sin uppgift och sitt ansvar medan facket sin uppgift och sitt ansvar. Exponeringen av enskilda tjänstemän har skett på medias initiativ. Det i sig är också en arbetarskyddsfråga.

Brevet innehåller en kort beskrivning av olägenheter på arbetsplatsen som har fått förödande konsekvenser för en anställds fysiska hälsa och arbetsförmåga. Vi har avslutat brevet med ” Från vår sida vill vi framföra att vi utgår ifrån att LR, innan vi från vårt håll agerar, vidtar lämpliga åtgärder mot de ansvariga för den inträffade oförsiktigheten i hanteringen av arbetarskyddet och de olägenheter den medlem som vi företräder har utsatts för p.g.a. att de ansvariga inte har förebyggt en god arbetsmiljö inom skolan.”

Vi har också offentligt och i kontakterna med arbetsgivarens representanter sagt att vi inte är ute efter någons huvud och inte heller ifrågasätter vi tjänstemännens kompetens inom deras respektive ansvarsområden. Vi namnger inte någon person i vårt brev. Vi har i brevet endast använt titlar. Däremot har vi kommit fram till att det kan finns länkar i arbetarskyddet som av olika anledningar har brustit i hanteringen av fuktskadan inom ett särskilt verksamhets område för stödtjänster i skolan.

Det möte som hölls torsdagen den 14.5 mellan å ena sidan mig och den drabbade anställda och å andra sidan LR personalchef, t.f utbildnings-

NYANS ROS

...till det fina arrangemangen av Eckerölinjens seniorcup och åländska mästerskapen i boulev på Idrottsparkens sandplan. Rosar gör **Ek-boulev**.

...till **alla er** som planerade och genomförde lördagens firande av Mariehamns bokarbetaröfrenings 50-års jubileum. Rosor också till all personal på Silverskär som bidrog till att dagen förgylldes med guldkant. **Bokarbetarna.**

...till **Marcus** på Dinos för den servicen han ger, otroligt trevlig medmän-

Anställd vid Yrkes sjuk av mögel

Facket anser att skolan och landskapet nonchalerade henne

En anställd vid Ålands yrkesskola blev svårt sjuk av mögel i sina arbetsutrymmen. Nu riktar hennes fack FOA-Å härd kritisk mot skolledning och landskapets byggnadsbyrå. –Man har inte följt de regler som finns när det gäller arbetarskydd, säger organisationssekreterare Anne-Helena Sjöblom.

”Det har kommit till vår kännedom en alldeles förtärrt berättelse från en medlem”. Så inleder facket sin skrivelse till landskapsregeringen. FOA-Å företrädare en av sina medlemmar som är anställd vid Ålands yrkesskola.

Händelseropet beskrivs i skrivelsen som följande: Kvinnan hade under en längre tid känt sig tröt på grund av dålig luft i sina arbetsutrymmen. Det påpekade hon redan under den förra rekonnens tid, alltså någon gång före juli 2007. Hon ska då ha uppmärksammat ett symtom.

Kontrollen kontrollades genom att man satte ett pipper mot ventilen, berättar Anne-Helena Sjöblom. Det konstaterades att det fanns ett drag men inte någon tilluft. En vakumare åtgärdade problemet genom att ta upp ett hål i en dörr till en korridor.

Fuktskadan hittades Efter samrådigheten i följande skickade kontaktade inte. –Men onödelst när hon kom tillbaka kom tvötten

Härd kritisk. En anställd vid Ålands yrkesskola är sjukskrivna efter att ha jobbat i mögeltrabbade utrymmen. ”Den här fuktskadan har häntats med en sådan oaktighet och nonchalans av de yttre ansvariga för skolan och för hantieringen att det i sig är sådant att uttrycka”, skriver hennes fackliga organisation FOA-Å i ett brev till landskapsregeringen. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

dir fackorganisationen anser att arbetsgivaren och byggnadsbyrån i det här läget borde ha agerat annorlunda.

■ Det togs inga övriga prover och byggnadsbyrån undersökte inte vad det var för material i golvet.

■ Gymnasieskolans arbets- skyddsansvarige som då var riksförbunds kontaktsade inte.

■ Utan noggrannare undersökningar förklarades fuktskadan

ning i öron och härbotten, ögonen blev sjuka, huvudvärken tilltog och dessutom började utrymmena att mildas.

”Hon ville att det skulle tas prover av golvets men fick till svar från byggnadsbyråns representant att det inte vänter något i betong och att det var problematiskt att ta prover”, står det i skrivelsen till landskapsregeringen.

Kvinnan gav sig inte utan tog

ter av jätt och stålstamp som kan producera mögelgifter.

Sjukskrivin Kvinnan sjukskrevs den 6 mars. Hon har genomgått flera läkarundersökningar för att utesluta att det ska ligga någon annan sjukdom bakom symptomen och väntar ännu på ett provsvar om hon har mögel i blodet.

Anne-Helena Sjöberg är mycket kritisk till hur ärendet

Sjöblom, den drabbade kvinnan, är chefen för utbildningsavdelningen Jan-Ole Lomblad, beredare Gösta Helander och landskapets personalchef Theore Kogler. Enligt Sjöblom ska arbetsgivaren ansvar redas ut av arbetsutredningskomiteén Henning Karlsson.

–Alla kan göra misstag men här finns en anställd som exponerats för farliga saker och det är inte bra, säger Anne-Helena

”Det finns ingen konflikt mellan LR och FOA-Å. Däremot så har arbetsgivaren sin roll och facket sin”, skriver insändarskribenten med anledning av det brev som FOA-Å r.f. har skickat till Ålands landskapsregering (LR) den 8 maj 2009 angående ärende ”Arbetarskydd /Ålands Yrkesskola ”. Nya Åland skrev om ärendet förra veckan.

chef och byråchef, påpekade t.f. utbildningschefen att det inte heller finns en återkoppling till ansvarig tillsynsmyndighet i det här fallet utbildningsavdelningen och att han inte kände till att en anställd hade drabbats av ohälsa p.g.a. den sanering som vidtogs i december 2008. Arbetsgivarens representanter har också vid mötet gett förslag om att de kan undersöka möjligheten att i ett inledningskede använda en annan verksamhetsplats för att underlätta återgången till arbete för den anställda.

LR ska nu anmäla fallet för att få en oberoende utredning om de har brustit i sitt arbetsgivar- ansvar då det gäller arbetarskyddet.

Vi har sagt att ” innan vi agerar från vårt håll” vill vi att LR vidtar lämpliga åtgärder mot de ansvariga för den inträffade oförsiktigheten i hanteringen av arbetarskyddet. Från vårt håll välkomnar vi arbetsgivarens oberoende utredning.

Fackets uppgift och roll är att tillvarata vår medlems intressen i enlighet med förenings- och organisationsstadgar på ett ansvarsfullt sätt. Det innebär i det här fallet att vi måste låta göra

en oberoende utredning om de länkar och rutiner som vi anser har brustit under den här resans gång är försummelser eller brott mot arbetarskyddslagen.

I vår dagliga verksamhet ingår att i många olika sammanhang mötas och samarbeta inom olika personal och avtalsfrågor med LR och andra fackorganisationer för att tillvara olika intressen inom dagligt arbete, hälsa, säkerhet, anställningsvillkor m.m. för de landskapsanställda medlemmar som vi företräder.

Det lagstadgade arbetarskyddet ska vara en implementerad del i all verksamhet på arbetsplatserna precis såsom jämställdhet, ekologi, ekonomi med mera.

Ett tillrättsläggande angående tidningens artikel den 18.5. Det finns inte några brister i arbetarskyddslagstiftningen. Den är alldeles tydlig och klar. Det är i rutinerna för implementering av arbetarskyddet bristerna finns.

Mariehamn den 18.5.2009 I tjänsten

Anne-Helena Sjöblom
Organisationssekreterare för FOA-Å

dags när vovvarna fått i sig något olämpligt. Framför allt vill vi tacka **alarmcentralen, sjukhuspersonalen** och veterinären som hjälpte oss igenom det värsta. Rosar gör **vovvarnas oroliga ägare**.

...till **Jomalas hemsjukvård** och **sköterskorna på kirurgiska polikliniken** som sköter om min fot. Kram från **Britt-Marie Pettersson**.

...till **Fredrik** på Citylvis som alltig ger bra service och har vänligt bemötande. **Tacksam jordgubbe** rosar.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Man har ju morgonrock på sig ibland! Varför inte kvällsrock? **050.**

■ Det finns ju ansvarsförsäkring! Varför inte oansvarsförsäkring! **050**

■ Det finns ju så kallade fyllhundar! Var finns fyllkattorna? **050.**

■ I Landsbygdens folk 15 maj finns en artikel om genmanipulation i USA. **0457.**

■ GMM är bäst på WHA! **0457.**

■ Varför är det samma sms-nummer till Messa nyan och nyhetstips? **0457.** –Vi har egentligen två olika nummer. Messa Nyan har 0457-3234444 och tipstelefonen 0457-3134444. I annonsering har vi för enkelhetens skull använt bara det första, men ringer man det blir man vidarekopplad till tipstelefonen. **Red.**

■ Om ett företag inte behöver finansieringshjälp, varför söka landskapsbidrag då? Och varför snyfta om det i tidningen? **0457.**

■ Den som hittar de eviga i ett förhållande är väldigt lyckligt lottad. Håll fast i de för h*vette! **0457**

■ Fredagkväll satt tre tjejer på Gitasalongens trappor, en med långt hår och solglasögon. Du såg bra ut, skulle du ha lust att ses kanske? Kram **Toker.**

■ Det som Nina skriver i sin ledare 14 maj har jag många gånger förklarat för många människor. Sätt dej själv in i andras situation! Men få förstår! **040.**

■ Ska vi rösta på Soini (motståndare till EU), eller Almqvist, för att Åland ska ha råd med till exempel vård utanför Åland? Oj, vilken hygglig lön de så kallade meppar har jämfört med till exempel en närvårdare! Dags att skrota organisationen? **En arbetande närvårdare**

■ Ingen alkohol på kollon tack. Droger rimmar illa med friskvård. Om sugen? Drink hemma. **040.**

■ Ok., allt i medicinskt syfte tycks accepteras. Pillar hit och dit. Ni neurologer kan sova gott, all världens konsulter betalar ÅHS för! Man har information från webben! Förresten har ni kollat antalet elektriker som fått Parkinson? Icke det? Ok, det gör jag. **Hustrun.**

■ Saltviku nu inröstade! Ni kommer nog inte att bli kvar efter nästa val! Komma hem till alla i Saltvik för att kontrollera hus, avlopp och hur många personer som bor i fastigheterna, det är ett stort ”svepskäl” från er att påstå att ni inte har

kontroll på alla fastigheter i Saltvik! Ska ni också försöka ”tränga” er in i husen för att se hur många som bor där? (Mise) och på samma gång se om det finns tv och sen ”kolla” om man betalar tv-licens!? Fastighetsregister får ni ju från lantmäteribyrån! Så sluta ”pallra”. **Gillar inte diktatur.**

■ Typiskt av skärgårdsborna att skylla problemen på de inflyttade. Då slipper man ju ta tag i sitt eget agerande. Men ”bovar” behöver man inte importera. De finns redan där, sen urminnes tider med de egna uppsatta lagarna och reglerna som de lever efter. Tur att det finns undantag. Stå på er! **Orosmolnet.**

■ Somliga har bättre tur än andra i sina val i livet. De som haft otur får man hoppas att det någon gång vänder för. Att behöva leva ett helt liv med enbart motgångar är inte rättvist. **0457.**

■ Du som i misstag fick fel blå jacka på R.K.G. tisdagen den 12 maj. Var snäll och lämna den till R.K.G. Det finns en blå jacka, kan det vara din. **Tacksam.**

■ Jag undrar om Cecilia som jobbar på Nordea rådgivning är singel? Hon är så snäll och go. Ger mig alltid lån och andra bankärenden jag behöver hjälp med. **0457.**

■ Jag undrar om Nina som jobbar Mattssons och sitter i kassan är singel. Hon är alltid så vänlig och glad. **Nyfiken.**

■ Fobier: Nyktofobi –rädsla för mörker. Podofobi –rädsla för fötter. Onomatofobi –rädsla för att höra vissa ord/namn. Misefobi –rädsla för feta räkningar. **Amen.**

■ Tillfälligt undantag i borrhingsregler läser jag! Tandläkarna får mera makt? **Tandtrollet.**

■ Sottungas kommundirektör slutar...igen! Skärgårdsmak är tydligen inget vidare! **050.**

■ Söta brudar som gick vid Kalmers i lördags vid 15 tiden. **040.**

■ Jag hatar, hatar musiken i GHS. **0457.**

■ Våra hästar var på rymmen i Kungsö i onsdags, ber så mycket om ursäkt om de gått över er tomt på sin väg bort. Kommer inte hända igen då problemet med hagen är åtgärdad. **0457.**

■ Nu börjar det igen, ”Håll åland rent från turister”-säsongen. Skärp er turistbransch! **Fd-turist.**

■ Depressionen märks, skitlåt om sagorna vinner, folk har det uppenbarligen lite tomt i huvu. En glad låt från Finland, men nej, Säs

&Kopp ska det vara. **Trött.**

■ Nu har vi för första gången en verklig chans att få en åländsk kvinna till Bryssel! Rösta på Britt! **040.**

■ Röda kors-paket i Lumparland bör nog gå en kurs i vett och etikett. Man bör nog fråga innan man utnyttjar privat egendom! Ta Joelssons packet med er (sjöräddningen)! **0457.**

■ Gäller inte högerregeln för brandbilen? Mariegatan - Östra Esplanadgatan full fart! **040.**

■ Någon tjej som vill ha lite skoj? Kille 30+. **0457.**

■ Jon ny kyrkoherde i Finström läser jag! Männe kommunens dåliga ekonomi gör honom till fattig Jon? **050.**

■ Om man blir hjärntvättad så blir man av med sin snuskiga fantasi då? **050.**

■ Någon som har knas på Ålcoms iptv? Bilden fryser/hackar typ en gång varje sekund. Enligt deras kundservice så är allt i toppform men verkligheten är annorlunda. **040.**

■ Dagvården i Hammarland är bra. Personalen på daghemmet Klaralund är duktiga och deras engagemang för barnen är stort. Det är politikernas beslut och dåliga framförhållning som gjort att dagis har fått ta emot fler barn än platser. Snart en avdelning till. Hälsning till personalen: kämpa på, ni är de bästa för våra barn! **0457.**

■ Är påökt motsatsen till avfall? **0457.**

■ Kan man vara gulligare än busschauffören på Williams buss som klev ur bussen för att leda en liten flicka över vägen? Blev så glad när jag såg det! **Bussresenär.**

■ Hjärntvättade på lusse? Eh, ursäkt. Bara för att vi faktiskt lär oss någonting i den skolan. Ja, och då menar jag inte supa och röka, som i yrkes, vård, sjömans och handels. **040.**

■ Dagens största risbukett till Sparhallen! Lägg er inte i fågeljakten, som ni gjorde i er annons. Vi har vett att hålla oss för oss själva och följer nog de lagar som gäller. **En som slutat handla hos er.**

■ Niklas Lampi, du glömde bort att förklara hur ”övriga partier tvingats förhålla sig till uppstickarna” i din ledare 18 maj. **Ledarläsare.**

■ Läs Sten-Erik Abrahamssons debattartikel om beskattningen i Nyan 12 maj, sidan 18! **Läsare.**

Linda, är du malliger eller? **040.**

■ Vi måste älska Finland om Finland ska älska oss! **050.**

■ Är det okej att vara Finsmakare fast man är ålänning? **050.**

HÄLGE

”Det må vara hur som helst med problemmängden. Det viktiga nu är att de problem och brister som upptäcks åtgärdas utan knorr från någon part.

KATARINA KOIVISTO I HBL OM KÄRNKRAFTVERKET I OLKILUOTO

Försmedligt

Nina Smeds

Återupprätta kossans rykte! Nuuuuuu!

Det har förekommit en del debatt på Nyans hemsida angående en, i min smak tråkig, tv-krönikör. Vår chefredaktör har kallats både det ena och det andra. Klimakteriekossa har förekommit flera gånger. Om jag har förstått en del av inläggen och kommentarerna rätt är klimakteriekossa ämnat att vara ett skällsord. Varför det? Om vi skulle ta och bena ut de två begreppen och se vad det är för negativt med dem.

Klimakteriet är en fas i en kvinnas liv som kan liknas vid puberteten. Puberteten är en övergång från omogen till mogen och genom klimakteriet tar man ett skutt från mogen till övermogen. Men vad är det med klimakteriet som gör det till ett skällsord? Är det svettningarna, humörsvängningarna eller det faktum att man ÄNTLIGEN blir fri att simma året om? Jag skulle kunna förstå att det kan användas som ett skällsord för personer med ojämnt humör ifall männen, som slipper klimakteriet, skulle vara lugna och balanserade från puberteten till döden. Men så är det ju inte.

Så det finns inget belägg för att det just är klimakteriet som gör att man stoppar en krönikör.

Och kossor? Vad är det för negativt med kossor? Finns det något annat djur som är så sympatiskt, lugnt och sansat? Som idisslar varje tanke flera gånger innan den uttalas. Med sina snälla bruna koögon förlåter kossan allt som sker omkring en med ett mildt: muuu...

Det är en motsättning i sig att tala om klimakteriekossa för på något sätt balanserar de ut varandra till att beteckna en lagom lugn och kvicktänkt person med klara genomtänkta tankar. Eller så är det ett beröm för väl idisslade och genomtänkta tankar av en person med över 40+ års erfarenhet av jordelivet. Jag är gärna en klimakteriekossa.

Jag är gärna bara en kossa också. När jag spelade innebandy under studietiden var vi några i laget som gav varandra ko-namn. Det var Brunhilda, Botilda, Sussliago och Nyponros. Namnen hänger med i de sporadiska ko-ntakter vi har med varandra nu efter avslutade studier. Men det är så det är; en gång ko, alltid ko.

Ibland blir jag för spontan och då skulle jag uppskatta kossornas egenkap att idissla. Låta varje tanke passera genom hjärnan en gång till innan den uttalas. Det är något som många skulle vinna på. Till exempel innan man kallar någon klimakteriekossa utan att veta vad det innebär.

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetslips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

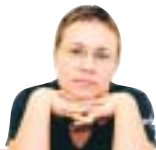
Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Upp till bevis för ett grönt Åland

Upp till bevis. Till hösten ska AICIS-projektet Ett grönt Åland i ett blått Östersjön visa att man kan få projektet att lyfta också med privata pengar. Foto: ERKKI SANTAMALA

Åh, så lätt det vore att slita ett projekt som AICIS ”Ett grönt Åland i ett blått Östersjön” i stycken. Där finns alla ingredienser för ett lustmord för misskötsel av offentliga medel; Tokdyra föreläsningar, fjäderlätta budgetar byggda på luftslott och listor på idéer som alla hört förut.

Det projekt som landskapsregeringen, närmare bestämt miljöminister **Katrin Sjögren**, satsat 310.000 euro på för i år är nämligen varken klart avgränsat, konkret eller finansierat från något annat håll än samhället. Några pengar från det privata näringslivet har ännu inte materialiserats och lågkonjunkturen jobbar emot att det någonsin ska bli så.

Satsningen är tänkt att bli en idébank, ett nätverksbyggande forum, en plattform för att vaska fram förslag som går att kommersialisera och sälja vidare. Under april ordnades seminarier med syftet att få fram de nya uppslagen. Ett axplock ur högen är inte munter, inte för den som vill ha valuta för 310.000 hårt förtjänta skattepengar. Eller vad sägs om:

Lyfta fram de bästa kulturmiljöerna på Åland. Satsning på energisnåla hus. Mindre varukonsumtion. Föregå med gott exempel. Återanvända papper. Åländskt ”nobelpris” i miljö. Samförstånd mellan politiker, näringsliv och medborgare om ”CHANGE”.

Har vi hört det förut? Och var finns den kommersiella potentialen, affärsidén i en uppmaning att föregå med gott exempel?

Naturligtvis är inte detta hela bilden. Det finns några guldskorn också, och det finns en plan för att jobba vidare med det bästa av seminariematerialet. Till exempel att starta en webbaserad bilpool med elbilar på Åland eller att optimera vattentillförseln till odlingar genom att samla upp avrinningsvatten från odlingsmark i bassänger under höst och vinter, för användning under odlingssäsongen.

Det som ger anledning till oro är att de flesta förslag är så vaga och luddiga att de verkligen inte går att sälja till något företag som ska tjäna pengar på det. Samtidigt har inte ett enda åländskt företag ännu förbundit sig att finansiera projektets framtid eller de storstilade planerna på en vetenskaplig konferens på Åland år 2011, nu med en bantad och reviderad budget på drygt 500.000 euro på två år.

I detta skede är det rimligt, till och med nödvändigt att tvivla. Hela äventyret kan sluta med en stor fet rökpuff av ingenting. Tankesmedjor och liknande satsningar utan klar beställning och en starkt ideologisk utgångspunkt tenderar att bli just så här välviligt flummiga, men utan den nödvändiga driv som faktiskt ser till att saker förverkligas.

Men, och detta är allvarligt menat, jag kan ha helt fel. Att landskapet storsatsar på att utveckla något som har med miljön att göra är ett stort framsteg från den tid då miljöaspekten bara var något besvärligt och lite suspekt idealistiskt som inte hade med verkligheten att göra. Det kan hända att skalan på projektet är tillräckligt omfattande för att något gott ska komma ur det även om maskorna i nätet inte är så täta.

Vi får helt enkelt lägga lustmordet på is till hösten. Det är då AICIS och hela projektet ska övertyga, dels om möjligheten att få extern finansiering, dels om att det finns idéer att sälja som någon verkligen vill köpa. Upp till bevis, och lycka till.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € +Isa				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

Nya Baltic Queen till Tallinn!

Tallinn-kryssning Mariehamn–Tallinn–Mariehamn fr 54,50€.
Pris per person, del i B2-hytt. Kod: KRYSSA

TALLINK SILJA LINE
Mariehamn, bokning 16711

Turlista 1/5–30/8 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	20.00

Försommarspecial! Ta med bilen gratis på 8.30-turen!
Erbjudandet gäller t.o.m. 11 juni 2009.

Buss: Till Stockholm **Cityterminalen** vid alla båtankomster. Från Stockholm **Cityterminalen** 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

ECKERÖ LINJEN

Bokning: tel. 28 300, växel 28 000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckeroLINJEN.ax

Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Onsd 18:00 → 02:00
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

Bokning tel 28 040 www.birka.se

LYYSKIS FASTIGHETER Rfm

Pålitlig - Kunnig - Förmålig
FASTIGHETS-FÖRMEDLING

**Kontakta oss,
ett tryggt val**

E-post: inger@lyyski.ax
Tel 018-23 507, gsm 050 576 7513
www.lyyskikonsult.ax

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 31.5.2009

ROSELLA måndag-torsdag		fredag-lördag		söndag	
M:hamn	Kapellskär	M:hamn	Kapellskär	M:hamn	Kapellskär
08.00 ▶ 09.15	07.30 ▶ 08.30	12.00 ▶ 13.15	12.00 ▶ 13.15	12.00 ▶ 13.15	12.00 ▶ 13.15
16.00 ▶ 17.30	12.45 ▶ 14.00	18.30 ▶ 19.30	18.30 ▶ 19.30	18.30 ▶ 19.30	18.30 ▶ 19.30
15.30 ▶ 12.00	18.30 ▶ 19.30	17.30 ▶ 14.00	17.30 ▶ 14.00	17.30 ▶ 14.00	17.30 ▶ 14.00
22.00 ▶ 19.00	12.00 ▶ 09.00	23.00 ▶ 20.00	23.00 ▶ 20.00	23.00 ▶ 20.00	23.00 ▶ 20.00
	18.00 ▶ 15.00				
	23.00 ▶ 20.00				

Buss Stö-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen		Åland-Finland dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS
01.10 L ▶ 06.30	03.30 L ▶ 07.35 Åbo		
04.35 M ▶ 09.40	14.25 M ▶ 19.50 Åbo		
09.55 ¹⁾ M ▶ 15.30	23.45 M ▶ 00.00 Hel		
14.25 M ▶ 18.55	14.10 M ▶ 08.45 Åbo		
14.10 M ▶ 07.45	01.00 L ▶ 21.00 Åbo		
23.35 M ▶ 16.45	04.25 M ▶ 17.30 Hel		
07.45 M ▶ 18.00 ¹⁾			
03.20 L ▶ 20.10			

M= Mariehamn L= Långnäs
1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för info.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE www.vikingline.ax **262 11**

TISDAG 19 MAJ 2009

dagens ålänning

”Alltid en tanke bakom”

För en gångs skull är dagens ålänning två personer som kommer vandrande längs Torggatan, glada i hågen och med kassar i händerna.

Damerna heter **Johanna Lang** och **Susann Koroleff** och de är arbetskamrater på daghemmet Storstugan i Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn.

–Vi har köpt blommor till jobbet, blå lobelia och våreld. Lobelian ska vi plantera utomhus i krukor och vårelden ska stå inne, förklarar de.

De har också handlat nya haklappar till barnen.

–Vi jobbar på avdelningen Nallebo där vi har tretton barn i åldrarna 1-3 år. Det finns egentligen tolv platser, men staden har överinskrivning med ett barn i dagens läge. Det är ont om småbarnsplatser.

Susann har arbetat i tre decennier inom barnomsorgen, Johanna något kortare tid.

Varför valde ni just det yrket?

Vårpro-menad. Arbetskamraterna Johanna Lang (till vänster) och Susann Koroleff är på uppköp för jobbets räkning i vårsolen.

Foto: STEFAN ÖHBERG

–Man måste så klart tycka om det man gör, och det är också självklart att man måste tycka om barn när man jobbar med barn. Jobbet är också en utmaning eftersom ingen dag är den andra lik. Vårt arbete är pedagogiskt – det ligger mycket planering i grunden och det finns alltid en tanke bakom.

Är barnen mera stressade idag än för 20-30 år sedan?

–Ja. Samhället ställer större krav på familjerna idag och det avspeglar sig på barnen.

Dagens föräldrar har också högre krav på sig själva jämfört med tidigare.

Vad ägnar ni er åt när ni inte jobbar?

–Jag boxas, umgås med mina tre barn, reser och läser, säger Johanna.

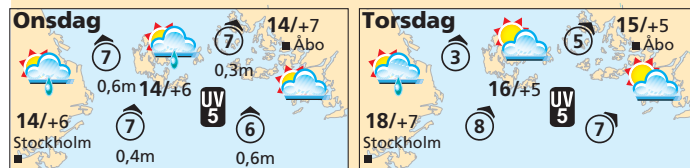
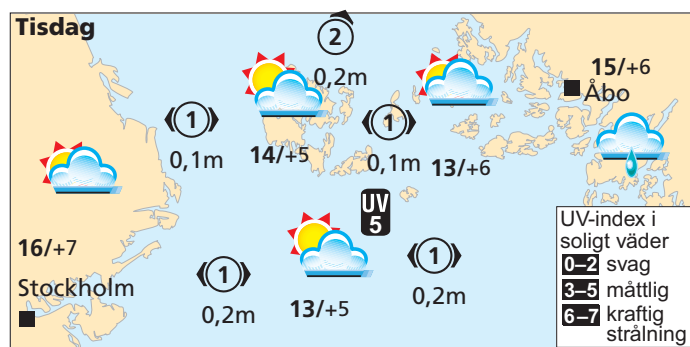
–Umgås med mina tre barn och mitt barnbarn, motionerar, är på stugan, reser och läser, säger Susann.

Vem vill ni hälsa till?

–Till alla på Storstugan.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

vädret

I går kl 15	temp.	moln.
Jomala	14	☁
Åbo	18	☀
Helsingfors	14	☀
Stockholm	10	☁

	temp.	vind	SO	SSO	W/S
Nyhamn	+9	5	6		
Märket	+7	5	4		
Kumlinge	14	SSO	3		

Vattenståndet i går kl 15	Föglö	Åbo
-21 cm		-20 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	4:52	22:22
Helsingfors	4:31	22:03
Stockholm	4:06	21:24

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Fisk i folie med currysmyr

400 gram fiskfilé
500 gram wokgrönsaker
0,5 dl persilja
40 gram smör
0,5 msk curry
1 tsk citronsaft
1 st vitlök
salt, peppar

Värm ugnen till 200° C. Smörj 4 bitar aluminiumfolie med smör, fördela grönsakerna och krydda. Lägg de tinade fiskfiléerna ovanpå, salta och peppra. Rör samman kryddsmöret och fördela det på fisken. Vik samman till paket och tillaga i ugn ca 40 minuter. Du kan också lägga paketen på grillen. Servera rätten med kokt, pressad potatis.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

4 MARIEHAMNS SVETS & MASKIN

ALLT INOM SVETSNING

- Reparationssvetsning
- Nyttillverkning
- med mera

KRISTIAN SMITH
0400 295 345

Verkstaden finns på gamla Algots varv

frakt ingår i priset

Gaffelvagn "Trandport"
Lättmanövrerad, säker och funktionell

291€

Priset inkl. moms

BALTIC PRODUKTER AB
Torggatan 13A (ovanpå Sittkoffs)
Tel. 16 929 - Fax 16 429

Fönster och dörrar

MONTERADE

I stil med ditt hus.

Ring och beställ gratis föreläsning:

Tiivituote Oy
Stefan Toivola 020 7690 323

tiivi

www.tiivi.fi

STORT SORTIMENT FÖR ALLT INOM TRAV!

Tävlingssejlor, körhjälm, körglasögon, täcken, selunderlag, paddar och lindor bl.a.

Häst: täcken, lindor, paddar m.m.

Barn, ungdom, dam och herr SNYGGA FRITIDSKLÄDER
Välkommen in också du som inte har häst ...

Skarpansvägen 29
Mariehamn 22100

Tel: 018-12890
Mail: mikis@aland.net

Mån-fre kl. 10-17
Lör kl. 10-14

Nitor

JÄRNVITRIOL
600 gr pulver ger
10 liter färg **7€**

Järnvitriol (järnsulfat) används ibland som ytbehandling för att få ett intryck av en grånad träyta, så att fasaden ser väderpåverkad. En behandling med järnvitriollösning på en träyta ger efter kort tid en vacker och beständig, brungrå till silvergrå färg.

colorama **Färghuset**

Möckelörondden tfn 16 216 Öppet: vard 8-17.30, lörd 10-14

SOLSKYDD
för inglasade balkonger

Plisségardin är en veckad specialväv som är särskilt lämpad för olika inglasningar.

Fästes mot glaset och följer smidigt med vid öppning.

Ring för måtttagning och offert.

www.alandpersienn.ax

ÅLANDS PERSIENN

öppet: vard 8.30-16.30

i Dalbo, tel 19 450

Sommaren är på väg...

Utnyttja vår **air condition-service** och **reparation**

på de flesta bilmärken!

Välkommen in till oss på Bilhallen!

- Vägen till en bra affär -
BILHALLEN

Tfn 19 800
Elverksgatan 7
Öppet vardagar 8-17
Verkstad tel 527 730

BÄRGARN AB

”Ring så drar vi”

21400